

ISKRE

številka 1

letnik 37

november 2004

izdaja: škofijska gimnazija vipava

LEKCIJE	1
0 NOVOLAPSKI STIKI	2
"ROAD LOG" INTER RECORUM	3
KOLARSKA TRKA PO RUSI 2014	6
17. STANOVITA INTERNATIONAL CECLA FRATERNITA	7
DEJAVNA ZEMELJSKA VEŠTILA	8
POSTAVLJENI SKLADNI	9
DOBAJALI SE SE	18
DOKI SE PREDI	14
SPROBAMI	16
NEKEMER	17
AMPE	18
PRSI	19
KVAKVAKVA	21
NEZAMENJALIVOSTI NA HODNIKU	22
PROJEKTOVANJE KOLARSKIH VOZILOV V JAVNI	28
DEVIJANCIJE	38
KOLICE SE NE PONOVIŠI KOLICAH	45
DUŠNI TON	47
KOLICE	47
SPORT	49
KOMUNIZEM	49
ATLETIKA	50
FIZIČNA VEŠTILARSKA	51
STROJNA VEŠTILARSKA	52
ROBNE TRGOVINE	54
HODNIK	54
DAS, MOŠČAKOV	54
KOLARSKA TRKA NA HODNIKU	55
TRKA NA HODNIKU NA HODNIKU NA HODNIKU	57
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	58
HODNIK	60
TRKA	61
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	62
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	64
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	65
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	67
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	67
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	68
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	68
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	69
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	70
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	70
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	71
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	72
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	73
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	74
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	75
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	76
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	77
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	78
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	79
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	80
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	81
KVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVAKVA	82

K N J I Ž N I C A
ŠKOLENKIJE CILINIZIJE
V I P A V A

KNJIŽNICA
ŠKOFJSKE CIMAŽIJE
VIPAVA

37.014.77

Šolsko glasilo

ISKRE

Iskre

inv. št.: K /

17220

Šolsko glasilo

- UVODNIK.....	4
- O NOVINARSKI ETIKI	5
- "ROAD TRIP" ali ITER FECIMUS.....	6
KOLESARSKA TURA PO TOSKANI	6
12 ^A STAFFETTA INTERNAZIONALE DELLA FRATERNITÀ	7
DELOVNI TABOR V BOSNI	8
PRESTRAŠILI SMO MEDVEDA	13
- DOGAJALO SE JE	14
ŠGV SE PREDSTAVI.....	14
SPOZNAVNI DAN	15
NEKEGA DNE SEM SE ZBUDILA... PRVI ŠOLSKI DAN	16
ANKETA	18
KRST FAZANARIJE	19
SLOVO OD MATURANTOV	21
NEZNANI OBISKOVALEC NA HODNIKIH NAŠE ŠOLE	22
PROSTOVOLJNO SOCIALNO DELO V ZAVODU	24
- DI(V)JAK.....	25
TOLČE SE NE SAMO PO "KOZICAH"	25
- DIJAŠKI DOM	27
STATISTIKA BIVANJA	27
KRST FAZANOV	28
- ŠPORT	29
GORSKO KOLESARJENJE	29
ATLETIKA	30
PRVI ŠPORTNI DAN	31
BARČICA PO SOČI PLAVA	32
- KO SE DIJAKI RAZPIŠEJO	34
NEKEGA DNE SEM SE ZBUDIL IN UGOTOVIL, DA SO MOJI ŠOLSKI PRIPOMOČKI OŽIVELI	34
"MOJA PESEM JE KRAS. MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ." (1)	35
"MOJA PESEM JE KRAS. MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ." (2)	37
"MOJA PESEM JE KRAS. MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ." (3)	38
IGNIS	40
TRIP	41
MOJA JESENSKOST	42
NEKEGA JUTRA SEM SE ZBUDILA IN UGOTOVILA, DA ŠOLANE OBSTAJA VEČ	44
ČE HOČEŠ VIDETI, MORAŠ GLEDATI S SRCEM (Mali princ)	45
ČE HOČEŠ VIDETI	47
ČE HOČEŠ VIDETI, MORAŠ GLEDATI S SRCEM	47
- ALI JIH POZNATE?	49
PROFESORICA TEJA PIŠOT	49
PROFESOR SEBASTJAN MOZETIČ	50
PROFESORICA JANA GROHAR	50
- POGLED V ZVEZDE	52
HOROSKOP	52

POZDRAVLJENE DI(V)JAKINJE IN DI(V)JAKI

Počitnice so že daleč za nami, pa vendar jih vsi še nismo popolnoma preboleli in že komaj čakamo na naslednje, kajne?

Če izključimo vse smrtonosne kontrolke in ustrašujoča spraševanja, v šoli ni niti tako slabo. Pomislite, kaj bi brez sošolcev, prijateljev, ki jih vsak dan srečujemo ravno tu. A bi imeli sploh kaj početi, če bi bili cele dneve doma, zaprti med štiri stene? Nekaj časa bi spali, lenarili, se pretegovali, a bi se tega, roko na srce, sčasoma naveličali in nekako celo zahrepeneli po šoli. Priznajte, da neupravičeno tamamo o dolgočasju. September in del oktobra so zaznamovali športni dan, razna tekmovanja, takoj v začetku atraktiven krst fazanov, četrtošolci se s plesom že vneto pripravljajo na maturantski ples, za nekatere so se že iztekli "poduhovljeni" dnevi duhovnosti, šolo je obiskal tudi afriški duhovni voditelj, priča smo bili

tudi šolskemu plesu, skratka, z eno besedo-pestro. Imate kakšno pripombo?

V teku je novo šolsko leto, z njim pa tudi nove številke veleslavnih Isker. Nekateri smo na šoli posebej za to, da poskrbimo za manj dolgočasne dni. Zato se je letos sestal nov uredniški odbor, ki obljublja nova presenečenja in nemalo atrakcij. Postregli vam bomo z ekskluzivnimi novičkami, ki bodo popestrile takooo zelo naporen šolski vsakdan. Če vas zanima, kako...

Stari znanci Isker boste lahko opazili, da se je z novim "odborom" spremenil tudi izgled časopisa. Letos boste lahko prebirali horoskop, bile smo celo tako predrzne, da smo si dovolile poseči po profesorskem zboru. Izbrskali smo tudi skrite talente, ki jih bomo odkrivali v novi rubriki "Divjak".

Naj spodbudimo k sodelovanju tudi vas. Verjetno veste, da je vsak začetek težak, da pa za nas ne bo, vas vabimo, da nam postrežete s svojimi idejami. Zelo bomo vesele vaših pobud, pa tudi kritik. Z njimi boste najbolj pripomogli k boljšim in še bolj "našim" Iskram.

Lepo vas pozdravljamo Lea, Maja in Andreja.

O NOVINARSKI ETIKI

Da ne bomo vedno govorili le o dogodkih, ki so se v zadnjem času zgodili, si boste v naslednjih vrsticah lahko prebrali, kaj sploh je novinarski poklic, o čem vsem novinar piše in koliko lahko prodre v človekovo zasebnost.

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika, krajše SSKJ, najdemo za poklic novinarja naslednjo definicijo: "Poklicni sodelavec časopisa, radia, televizije." Že ob branju se nam zazdi, da je ta stavek nekam preveč splošen. Saj vemo, v SSKJ najdemo najkrajše definicije, ki so za posamezno besedo možne. Delo novinarja pa je veliko več kot samo to, da je to njegova obveznost. V delo se mora popolnoma poglobiti, z dušo in telesom. Da napiše kakovosten članek, niso dovolj le dejstva, pomembno je njegovo zanimanje za delo, njegova sposobnost narediti članek čim bolj zanimiv in privlačen za bralce. Tudi zato se novinarsko delo deli na več področij oziroma tem, tako da lahko vsak piše o tistem, kar ga zares veseli. O novinarju samem bo dovolj, preklopimo raje na njegovo delo. Novinar lahko piše prav o vseh stvareh, ki so se zgodile. Na žalost se dogaja tudi, da se ta poklic izrablja za objavo lažnih dogodkov. Članki so ponavadi toliko zanimivi, da pritegnejo bralca in le-ta sploh ne ugotovi, da prebira lažne informacije. Tega je največ v rumenem tisku. Ker pa je naš šolski časopis Iskre popolnoma iskren, se bomo

sodelavci Isker potrudili, da vas bomo obveščali le o dogodkih, ki so se vam ali komurkoli drugemu na naši šoli zgodili.

Na kratko še nekaj o tem, koliko lahko novinar prodre v posameznikovo zasebnost. To si lahko tudi vsak posameznik prebere v Deklaraciji o dolžnostih in pravicah novinarjev. Na kratko jo bom strnila v štiri točke.

1.) Dober novinar mora spoštovati dolžnosti, ki mu jih nalaga profesionalni novinarski kodeks. Njegova temeljna dolžnost je ščititi dostojanstvo osebe. Najprej svoje lastno, zato naj ne bi pisal traparij in naj ne bi ravnal z javno besedo kot "svinja z medom".

2.) Spoštljivo mora obravnavati tistega, o komur piše. Dobro naj premisli, da ne bi napisal česa takega, kar niti on sam ne bi želel, da bi drugi napisali o njem. Dober novinar ne opravlja in ne širi govoric in predsodkov.

3.) Spoštovati mora svoje bralke in bralce, saj imajo tudi oni svoje mnenje in se ne dajo kar tako zlahka vleči za nos. Mlade prevečkrat označujejo za nekritične bralce, a tudi mi znamo biti kritični in svobodomiselnji.

4.) Novinarski kodeks od novinarja zahteva, da piše po resnici in pravici. Pisati mora le o preverjenih informacijah in čim bolj celovito predstaviti problem.

Lea Pulec, 1.a

KOLESARSKA TURA PO TOSKANI

Poletje, ki je za nami, smo preživeli vsak po svoje. Tako ali drugače smo se sproščali in se skušali naužiti radosti, ki jih ta letni čas prinaša. Nekateri smo povečali dotok financ v svoje žepe s poletnim delom, drugi so lenarili, tretji pa so spet počeli kaj njim všečnega (ali pa ne). Če smo že pri "všečnih" stvareh, kako zelo moraš biti navdušen nad kolesarjenjem, da se odpraviš na turo po Toskani? Če vprašate mene: ZELO!

Juri Grudina, dijak 4. letnika, je s kolesom opravil to pot.

"Konec avgusta smo se odločili, da se bomo odpravili s kolesom po Toskani. S kolesom in prtljago smo se zbrali na železniški postaji v Gorici. Čeprav pot ni zelo dolga, smo morali štirikrat prestopiti, kar s prtljago naloženim kolesom ni tako enostavno. Nato smo prispeli v kraj, kamor smo bili namenjeni, v kraj, ki je približno 60 km oddaljen od Firenc. Tam smo prespali. Naslednje jutro smo se odpravili po gričevju Chiantia, ki je zelo podobno našim Brdom, vendar ima bolj mediteranske poteze. Dan je bil precej naporen, saj se je bilo zaradi gričevnatega terena potrebno veliko vzpenjati in spuščati. Prespali smo v kampu v S.Gimignianu, to pa je bila tudi edina noč, ki smo jo prespali v kampu, saj smo ostale noči preživeli kar pod zvezdami v kakšnem gozdu ali na kakšnem travniku. Prvi dnevi so si bili precej podobni, videli smo veliko

zanimivih krajev in pokrajin.

Zadnji del tedna pa smo preživeli v Maremmi, v gričevnati pokrajini, posejani s pšenico in oljkami, kjer se že pozna vpliv morja. Tu prevladujeta rumena barva pšenice in modra barva neba in vse daje prijeten občutek topline.

Zadnja dva dneva smo preživeli ob morju, od koder smo šli tudi na otok s prekrasnimi obalami. Te so na rjavem granitu, kjer lahko zlahka hodiš bos,

ker kamen sploh ne reže.

Voda je prozorna in dno peščeno, kar je pravi užitek za potapljače.

Meni je bil izlet res všeč, saj sem videl veliko novih mest in

pokrajin. Razlika med Chianttem in Maremmo je res velika in zato se oboje splača videti."

No, morda se boste pa drugo leto vi podali v Toskano s kolesom. Če se boste, ne pozabite s seboj vzeti fotoaparata in beležke, da bomo v Iskrah objavili vaše vtise.

Romina Vidmar in
Juri Grudina

12^A STAFFETTA INTERNAZIONALE DELLA FRATERNITÀ

Slovenski dobesedni prevod je 12. mednarodna štafeta bratstva. To je štafeta, ki jo je letos že dvanajstič izpeljal Italijan Bortolo Brogliati. Poteka vsake dve leti za približno 180 mladih iz Italije, Slovenije, Albanije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Češke in Poljske.

Letos se je odvijala od 15. do 26. julija.

Program je bil približno tak: VICENZA

– ŠKOFJA LOKA -- OLOMUC –

AUSCHWITZ – BIRKENAU –

AUSCHWITZ – BIRKENAU –

OLOMUC – MICULOV – LEIBNITZ –

MARIBOR – ŠKOFJA LOKA – TRST

– VICENZA – FOIBA DI BASOVIZZA

– PIAZZA DEI SIGNORI DI VICENZA

– RAVENNA – S. PIERO IN

BAGNO – LA VERNA –

SANSEPOLCRO

– CITTA DI

CASTELLO –

UMBERTIDE

– GUBBIO –

ASSISI.

Potovali smo z avtobusom.

V vsakem mestu smo imeli poseben sprejem in oglede posebnosti mesta. V nekaterih mestih smo

tudi pritekli. Ekipe iz našega avtobusa

je tekla enkrat 21km in enkrat 30km. Ampak tako, da ko si želel in mogel teči, si tekel, avtobus pa je vozil za nami in ko smo se utrudili, smo šli nazaj v avtobus in ekipa se je zamenjala.

Ena največjih "atrakcij" te štafete je bil gotovo ogled Auschwitza in Birkenaua, kjer se je med 2. svetovno vojno dogajalo mnogo krutega. Ponoči smo šli z baklami peš od Auschwitza do Birkenaua. Hoja po taboru Auschwitza nas je opominjala na krutosti, ki jih je zmožen navaden smrtnik. Spomnili smo se vseh ljudi, ki so leta 1942 prišli v Auschwitz, da bi bolje zaživel, kot so jim obljubljali. Naleteli pa so na trpljenje in ganje. Tam, kjer so bila prej taborišča, so

sedaj muzeji, ki pričajo o nečloveškem ravnanju z ljudmi. Tja so se preselile celotne družine, da bi se lažje preživljale. Vendar so med njimi naredili selekcijo. Razdelili so jih na otroke, ženske, šibke moške in na močne moške. Skoraj polovico so jih že

takoj ubili. Vzeli so jim vse, kar so

prinesli s seboj: kovčke z oblekami, očala, lonce, čevlje, vse so pobrili, da so dobili lase, ... Vse dobljeno so prodali. Vse to, kar je bilo taboriščnikom vzeto, lahko danes v originalih vidimo v omenjenih muzejih. Ogled tega taborišča nas je zelo pretresel.

Zanimivo je bilo potovati s tako različnimi ljudmi, spoznavati njihov jezik, njihovo obnašanje. Italijani so bili vedno glavni, Čehi so bili bolj zadržani, Bosanci so bili razgrajči, ... Slovenci pa smo vedno povzročali

težave. Navsezadnje so se v desetih dneh razvila prijateljstva, ki se sedaj bolj ali manj ohranjajo preko elektronske pošte.

Omembe vredna izkušnja pa je bila tudi, ko nas je vseh 180 spalo v eni telovadnici z dvema tušema.

Bilo je lepo potovanje, ki bi se ga z veseljem udeležila še enkrat, za kar pa najbrž ne bo ponovne priložnosti. Zagotovo pa si bom še enkrat ogledala taborišče v Auschwitzu in Birkenau, ker sta res vredna ogleda.

Valentina Tušek, 3.a

DELOVNI TABOR V BOSNI Kotor Varoš, 1.-7. 8. 2004

Šestnajst udeležencev, večinoma dijakov Škofijske gimnazije Vipava, se je v nedeljo, 1. avgusta, za en teden podalo proti Banja Luki, da bi pomagali graditi hišo ljudem, ki so med vojno ostali brez strehe nad glavo. V odpravi je bil tudi g. Matej Kobal, ravnatelj Škofijske Karitas Koper, prof. Andrej Vovk in prof. biologije na OŠ Vipava, Klavdij Bajc. Akcijo že četrto leto pripravlja Škofijska Karitas Koper v sodelovanju s Škofijsko Karitas Banja Luka. Voditelj banjaluške Karitas, dr. Miljenko Aničić, pravi, da je prošelj veliko in ne bo mogoče vsem ustreči. Odločitev, komu pomagati, ni lahka. Doslej je bilo preko Karitas obnovljenih

s pomočjo donatorjev iz vse Evrope približno 2600 hiš. Potekajo tudi akcija posvojitve na daljavo, pomoč v hrani, ki jo večinoma proizvajajo sami, Karitas ima odprto ambulanto in patronažno službo, omogoča pravno svetovanje, pomoč dijakom in študentom, internat za otroke ... Toda vsa ta pomoč je le kapljica v morje. Problem je, da ni politične volje, da so druge institucije odpovedale in Cerkev nosi pretežko breme, opravlja naloge, ki ne sodijo v njeno ožje poslanstvo, npr. upravlja farmo molznih krav, ustanavlja razne delavnice in tako odpira delovna mesta ...

Gostoljuben sprejem. Nastanili smo se v prostornem frančiškanskem samostanu v Kotor Varošu, kjer sta nas bratsko sprejela župnik v Kotor Varošu, fra Pero Karajica, in fra Vinko Markovič, župnik v Sokolinah, kjer ni ostal niti en vernik; vsi prebivalci kraja so bili ali pobiti ali pa so odšli v izgnanstvo. Oba frančiškana sta nam zvečer povedala marsikaj o situaciji v Bosni in o njenih župnijah. Cerkev rojstva Blažene Marije Device v Kotor Varošu, načrte zanjo je napravil slovenski arhitekt Marko Mušič, je bila leta 1992 poškodovana. Minirali so oba zvonika, z namenom, da en pade na streho cerkve, drugi pa na župnišče. Na srečo se ni vse izšlo po načrtih. Eden izmed zvonikov je res padel na vogal župnišča. Med leti 1995 in 1998 so župnišče okupirali Srbi. Župnika so hoteli ubiti. Od leta 1998 je tu spet

k a t o l i š k i
župnik. Cerkev
popravljajo, za
mašo pa
uporabljajo
ž u p n i j s k o
dvorano. Župnija
je pred vojno
štela 6 tisoč, v
vseh treh
župnijah pa je
bilo okoli 11
t i s o č

katoličanov. Danes je v Kotor Varošu le ta župnija s približno 500 verniki.

Prva srečanja. Naslednji dan smo se takoj po zajtrku podali v vas Kotorište, kjer smo pomagali graditi hišo sestrama Klari in Mandi Barišić,

ženama, starima okoli 60 let, ki sedaj bivata v bratovi hiši, ker je njuna hiša porušena. Zidar Rajko Ganjić nam je dal navodila za delo: mešali smo beton, prenašali grede, opeko ... "Majstore" Rajko živi v Bosanski Gradiški, pred tem pa je 16 let skupaj z ženo Dragico, ki odlično obvlada slovenščino, živel v Sloveniji. Delal je pri IMP Ljubljana; med drugim je bil prisoten pri gradnji Cankarjevega doma, Medicinske fakultete in predora skozi Karavanke. Takih primerov v Bosni je veliko; mnogi so delali ali delajo na Hrvaškem, v Sloveniji, v Avstriji, v Nemčiji ... Kosilo nam je vsak dan pripravljala soseda, ga. Janja Barišić, približali so se nam otroci Snježana, Dragana, Siniša, ki so opazovali naše delo.

Dogajanje na gradbišču in ne katera doživetja v naslednjih dneh. Običajno smo delali 8.00-13.00, ko je bil čas za kosilo in popoldne 14.00-17.00, če je bilo potrebno, pa smo se prilagodili: prvi dan smo

betonirali venec do devetih zvečer. Med delom, pa tudi med počitkom nas je spodbujal Blaž Batagelj s harmoniko. Po delu so mnogi skočili v kakšen kilometer oddaljeno reko Vrbanko in se tako osvobodili potu, prahu in druge umazanije. Večerjo smo si pripravljali

sami, po njej pa je za nekatere sledil tarok. V sredo smo bili gostje družine, za katero smo hišo gradili lansko leto. Miza je bila polno obložena. V četrtek sta skupaj s sosedi pripravili gostijo Klara in Manda: polnjene paprike, pečen kozlič in prašič, slaščice ...

Kljub temu da živijo skromno, ti ljudje pretiravajo z gostoljubnostjo. O razmerah na vasi pa marsikaj pove dejstvo, da so izpred hiše zmanjkale lesene grede za streho. Ni preostalo drugega, kot da se kupijo nove. V torek smo se razdelili v dve skupini. Ena skupina je odšla v sosednji kraj Vrbanjci in pomagala pri gradnji hiše družini Piličić. Mamo Ružo so Srbi ubili leta 1992 pred hišo. Domači ne vedo, kje je končal oče Mato, ki so ga odvedli neznanu kam. Ostali so trije otroci – sirote: Ivica – 21 let, Anita – 17 let, in Ivana – 15 let. Sedaj bivajo v domu Karitas v Brezovici pri Zagrebu. Stric Juro in prijatelji so pridno delali in prijazno sprejeli našo pomoč. Ko bo hiša dokončana, se bodo otroci vrnili domov. Pred vojno je bilo v Vrbanjcih 3500 katoličanov in so bili v večini, danes jih je manj kot 30. Kljub temu da so spomini na vojno še živi, se muslimani, katoličani in pravoslavni

med seboj srečujejo in pozdravljajo. Zgodi se, da tudi kakšen Srb pomaga pri obnovi hiše katoliški družini.

Etnične spremembe. Situacija za katoličane v občini Kotor Varoš je brezupna. Pred vojno je v občini Kotor Varoš živelo okoli 11.000 ali okoli 30 % katoličanov, 1995 je tu ostalo le 57 vernikov, okoli 450 se jih je vmilo, tako da jih je danes okoli 500, kar pomeni le okoli 2 % celotnega prebivalstva. Pogled v župnijske matične knjige je več kot zgovoren. Iz Krstne knjige župnije Kotor Varoš je za leto 1990 razvidno, da je bilo tu 119 krstov, leta 1991 je bilo 121 krstov, leta 92 je bilo do konca maja krščenih 47 otrok, zadnji 26. 5. 1992. Takrat se je življenje ustavilo. Od takrat do danes je bilo skupno v 12-ih letih le 34 krstov in še ti v večini od drugod. V župniji Sokoline je bilo pred vojno 30-40 krstov letno, po vojni pa v vseh 12-ih letih le trije. Muslimanov je bilo pred vojno 11 tisoč, danes jih je 8 tisoč, Srbov je bilo pred vojno 13, 5 tisoč, danes pa jih je 15 tisoč. Skupno število prebivalstva se je med vojno in po njej zmanjšalo za več kot 15 tisoč. Čeprav se v nekaterih krajih stanje izboljšuje, je še vedno okoli 20 vasi oziroma zaselkov popolnoma uničenih in v njih ne živi niti en prebivalec. Nekaj takih vasi smo si ogledali: pogled na porušene hiše, trgovine, šole, cerkve je grozljiv – popolna tišina: sliši se le veter. Toda zazdelo se mi je, da so to kraji duhov, da vendarle ni povsem tiho, ampak se slišijo kriki pobitih in mučenih: tu so ljudem sekali ude in jih žive metali

v goreče hiše. V Haagu sodijo le nekaterim generalom, toda koliko je bilo zločincev na mikroravni, ki jim nikoli ne bo sodilo človeško sodišče in se ne pojavljajo v medijih. Kako se počutijo? Mnogi domačini po teh vaseh so bili pobiti, še več jih je odšlo po svetu: v Avstrijo, v Nemčijo, na Hrvaško, v Slovenijo ... in se vračajo v rojstne kraje le na obisk ali na počitnice. Zakaj se ne vrnejo na svoje domove? So tu preveč boleči spomini na preteklost? Doslej se je v celotni banjaluški regiji vrnilo domov le okoli 2000 beguncev. Kljub temu je katoličanov v celotni banjaluški škofiji danes manj kot pred osmimi leti, v času Daytonskega sporazuma. Glavni problem ni v tem, da so hiše porušene, ampak v tem, da za ljudi, ki bi se radi vrnili na svoje domove, ni dela, starejši, ki so ostali na domovih, pa umirajo. Večina tovarn je zaprtih. Tisti, ki so ostali, se večinoma preživljajo z vrtom, v hlevu sta kakšna krava in kokoš. V trgovinah pa so cene podobne kot v Sloveniji. Edini

z a s l u ž e k
p o m e n i j o
p r i l o ž n o s t n a
d e l a , n p r . p o m o č
p r i o b n o v i h i š ,
k o š n j a ...
P r e g n a n i
k a t o l i č a n i t u d i
n i m a j o n o b e n e
v e č j e p o m o č i z a

obnovitev domov, ki so jim jih vrnili šele prejšnje leto. Torej ni čudno, da katoličani pod ceno prodajajo svoje hiše in si ustvarjajo dom na Hrvaškem in v drugih evropskih državah. Zdi se,

da niti stalno spodbujanje duhovnikov in bosanskih škofov, niti klic Janeza Pavla II, ki je obiskal Bosno in Hercegovino leta 1997, Banja Luko pa še 22. 6. 2003, nimajo učinka. Za razliko od katoličanov so muslimani bolj trdoživi, vračajo se v prazne in porušene hiše in jih obnavljajo, v njihovih hišah ne manjka otrok, kljub temu da se tudi oni težko preživljajo. V občini Kotor Varoš je prišlo torej do velikih sprememb glede nacionalnosti in vere. Kotor Varoš je bil katoliški kraj. O tem priča dejstvo, da iz tega kraja izhaja 22 še živih duhovnikov in nad 50 redovnic. Tistim katoličanom, ki ostajajo na svojem domu in duhovnikom, ki so tu na "mrtvi straži", ni lahko in težko premagujejo brezup. So pravi "bosanski Čedrmaci": "Jaz sem pastir brez ene same ovce", nam je povedal fra Vinko. V administrativnih organih je komaj kakšen katoliški predstavnik, katoličani trdijo, da šole ne omogočajo interkulture vzgoje. Zdi se, da za katoličane tu ni prihodnosti. Toda kdo ve, kako se lahko stvari

obrnejo. Zgodovina je nepredvidljiva, spomnimo se samo na veliko število Slovencev, ki so se zatekli v Bosno v času fašistične okupacije zahodne Slovenije, po prvi sv. vojni. Tudi njim danes v Bosni ni lahko. Stari oče mojstra Lojzeta

Tavčarja, ki je Mandi in Klari priključil vodo, je prišel v Bosno iz Kobdilja. Mar ni možno, da se bomo spet zatekli v Bosno, ki nam je veliko bližja, kot si mislimo?

Vrednost človeškega življenja ni odvisna le od materialnega bogastva. Žal se materialna revščina pogosto povezuje tudi z duhovno, kulturno in moralno revščino. Toda premagati je potrebno skušnjavo, da ti, ki si bogat, pomagaš ubogim revežem in pristopaš k njim zviška. Ali ni pomoč sočloveku najprej premagovanje svoje lastne revščine, pokora za svojo prevzetnost in druge grehe? Vsekakor je izkušnja takega tabora koristna. Trije udeleženci so bili na taboru že četrtič; poleg g. Mateja Kobala, ravnatelja Škofijske Karitas Koper in prof. Andreja Vovka, tudi Aljoša Masten - maturant Škofijske gimnazije Vipava. Kaj jih vedno znova pritegne? Verjetno prav spoznanje o koristnosti teh taborov in nagrada za solidarnost, ki jo človek čuti v srcu. Poleg tega da se tu človek sreča z drugačno kulturo in večnacionalnostjo, da se tu že čuti bogastvo in originalnost Orienta, da opazi porušene hiše; opazi tudi rane v dušah in srcih. Srečali smo se z dekletom, ki so jo kot 12-letno deklico posiljevali srbski vojaki. Zjutraj so jo odpeljali od doma, zvečer pa so jo domači našli v nezavesti. Tega še vedno ne zmore prikriti. Tudi na obrazih drugih ljudi se opazijo posledice vojne: neverbalna govorica, to kar človek intuitivno zazna na obrazu sočloveka, je močnejše od besed. Prav srečanje s temi ljudmi, z njihovimi skrbmi in prizadevanji je največje bogastvo, ki ga človek prejme

na takem taboru. Računica je jasna: veliko več prejmeš, kot daš! Zato se spleča! "Naslednje leto bom spet šel", so bile ob slovesu besede dijaka, ki je bil letos na taboru prvič. Porušeni vasi in hiš ter strtih src ne manjka. Torej tudi priložnosti za "telesna" in "duhovna" dobra dela ne bo zmanjkalo!

Bogdan Vidmar

PRESTRAŠILI SMO MEDVEDAI

Dogajalo se je v toplih julijskih dneh, ko smo si vsi želeli ohladitve. Gospod Ivan Albreht nas je čakal v Dolah pred prijetno hišico.

Skupaj z njim smo se odločili za apartma na seniku, ki smo ga že prvi večer uredili po našem okusu. Po tem pa smo spoznali pravila in se odpravili na zaslužno večerjo, ki jo je pripravil naš voditelj Ivan. Ta nam je za tem postavil prvi izziv: ogled nočnega življenja v gozdu. Že na začetku potepa nas je bilo malo strah, a smo se ob medvedjih zgodbah

hitro ojunačili. Toliko novih stvari nas je res utrudilo, zato smo nekateri začeli zaostajati. A zgrabila nas je panika in hitro smo morali teči za voditeljem. Hoteli smo biti glasni, saj smo le tako lahko prestrašili živali okrog sebe. A tistega glasu ni bilo od nikoder.

V dekliškem apartmaju tisto noč ni bilo dolgčas, zgodaj zjutraj smo s klepetanjem celo zbudile g. Ivana, ki nas je prosil za malo miru.

Drugi dan je bil zelo zanimiv. Kuharici tistega dneva sta bili Ana in Maja. Od njiju je bilo odvisno naše preživetje. Za kosilo sta nam pripravili zanmeniti pire krompir 'de la Ana'. Ta nam je omogočil nadaljnje življenje.

Spoznavali smo pomen Očenaša in ob

tem debatirali o različnih stvareh. Dan je zelo hitro minil. Tretji dan smo preživel po zaslugi Jasne in Karmen. Tisti dan pa smo si zaželeli pustolovščin. G. Albrehta smo prosili, če bi lahko prespali zunaj na travniku. Spomnil nas je na medvedje zgodbe,

a imeli smo dovolj poguma. Dovolil nam je ... vsi smo veseli in polni navdušenja odkorakali do travnika. Uredili smo si ležišča in se glasno pogovarjali. V trenutku tišine pa je Ana zaslišala korake, kot jih je opisal g. Ivan. Prestrašili smo se.

Vsi smo utihnili in poslušali. Bili smo v dolini, okrog nas pa se je nekaj premikalo. Začeli smo se tolažiti z glasnim klepetanjem, toda kmalu so se začele premikati še veje. Z Ano sva se domislili igrice, ki bi ga lahko odgnala stran. Medvedu sva dali ime medo Ivan, saj so bilin njegovi koraki podobni človeškim. Opogumili sva se in ga začeli loviti, toda ustrašil se naju je in zbežal. Tisto noč ga ni bilo več. Presenetil pa nas je dež in tako smo se morali okrog ene ure zjutraj premestiti na senik. Zadnji dan pa smo zaključili z obilnim kosilom. Šef kuhinje je bil Vid, asistentki pa Nikolina in Marša. Bilo je tako okusno, da smo se oblizovali še med mašo, ki je bila res zaključek duhovnih dni.

Nikolina

ŠKOFIJSKA GIMNAZIJA SE PREDSTAVI

V Zgornjevipski dolini, v zavetju planot Nanosa in Trnovskega gozda, v krajih, kjer je burja del vsakdana, je doma Škofijska gimnazija Vipava. To je šola, v kateri "gulijo" šolske klopi dijaki iz vseh vetrov in prav vsak izmed njih ji pusti svoj pečat. Pod "pečat" pa ne mislimo pack po stenah in klopeh, ampak tisto "nekaj", kar vsak izmed nas sporoča v svoji drugačnosti in edinstvenosti.

Naša šola letos šteje 303 dijake, od tega 192 deklet in 111 fantov. Ne smemo pa pozabiti omeniti tiste dijake, ki so svoj drugi dom našli v Dijaškem domu Škofijske gimnazije, saj jih je kar veliko. Od 105 dijakov v domu biva 65 deklet in 43 fantov.

Vsako leto se veselimo novih pridobitev in ne smemo zanikati veselja, da naša šola navdušuje naše zanamce. V šolskem letu 2004/2005 se bomo skušali bolje spoznati z najmlajšimi med nami, s "fazani", kot jim pravimo. Teh je skupaj 64, 39 deklet in 25 fantov. Kljub takemu

vzdeoku morajo vedeti, da jih imamo radi in da jih razumemo, saj smo bili tudi mi pred leti v njihovi koži.

Naj za konec pozornost posvetim še dijakom, ki so nas pravkar zapustili in izkoristim priložnost za čestitke, saj so vsi uspešno opravili maturitetni izpit. Junjski rok je opravljalo 57 dijakov,

jesenskega pa 1 dijak. Povprečno število doseženih točk na maturi je bilo 20,72.

Posebno pohvalo si zaslužijo tri zlate maturantke: Maša Babič, Katarina Fatur in Jakoba Šraml.

Šola je torej ponovno odprla

soje duri in dijaki si že vihavo rokave, saj nas čakajo nove obveznosti, skrbi, pa tudi nova presenečenja in lepi trenutki. Tisti lepi trenutki, ki so sad povezane skupnosti, kateri dijaki Škofijske gimnazije Vipava pripadamo in smo na to ponosni. In prav zaradi tega se bomo svojih srednješolskih časov, preživelih tukaj, v Vipavi, radi spominjali.

Tina Rijavec, 4.c

SPOZNAVNI DAN

Sobota, 28.08. Za nekatere je bila to čisto navadna sobota. Za druge niti ne. Prav posebna sobota pa je bila za vse tiste, ki so enkrat konec junija dobili domov kuverto in v njej prepognjen list A4, na katerem je pisalo: SPREJETI STE! (oz. nekaj podobnega). Pošiljatelj: Škofijska gimnazija Vipava. Slednja vsako leto prireja spoznavni dan za svojo "fazanarijo", letos pa so bili vabljeni zraven tudi starši. Saj veste, da se med sabo bolje spoznajo. In predvsem, da se jim na lep način pove, da so za njihove otroke osnovnošolski časi mimo; da bodo

njihovi otroci na gimnaziji potrebovali izdatno moralno in, kot so se nekateri bodoči intelektualci šalili ob vprašanju, kaj od svojih staršev pričakujejo sedaj, seveda tudi finančno podporo. Še malo manj resno je zvenela želja, da bi jim pustili "špricati" pouk, ker menda ne bodo imeli prostega časa. Tisti, ki bodo naslednja štiri leta preživeli v dijaškem domu, pa od svojih mam pričakujejo, da jim bodo za vikende

kuhale same dobrote - očitno so jih predhodniki opozorili na marsikaj!

Kaj pa starši pričakujejo od svojih otrok? Seveda, vsi pričakujejo, da bodo po s v o j i h zmožnostih u s p e š n o k o n č a l i šolanje in da

s poštenostjo do svojega dela, s talenti in odprtostjo do soljudi obogatijo svoje osebnosti. Pričakujejo tudi, da bodo srečni in zadovoljni v svoji okolici in da si bodo tako zmanjšali možnosti, da bi skrenili z začrtane poti. Ali če vse skupaj povzamem v dobesebnem navajanju: "Želimo, da naši otroci osebno dozorijo na osnovi zdravih krščanskih vrednot, da se naučijo prenašati poraze in da bi se znali izogniti oziroma zoperstaviti vsem negativnim vplivom družbe." In da ne pozabim, oboji pričakujejo zaupanje - kot temelj dobrih odnosov.

Če potegnem črto: lahko je od drugega nekaj pričakovati, vendar bo potrebno počakati štiri leta, da bo jasno, ali so eden drugemu pričakovanja tudi izpolnili.

Romina Vidmar, 4.c

NEKEGA DNE SEM SE ZBUDILA ... PRVI ŠOLSKI DAN

Tistega jutra sem se zbudila in ugotovila, da bo moje življenje odslej drugačno. Bila sem prestrašena, ohajali so me dvomi. Kaj če mi ne bo uspelo, kaj če sem premalo pametna ...? Hkrati pa me je notranji glas opominjal, da sem se morala kar precej potruditi, da sem prišla na ŠGV in že to je zadosten dokaz, da mi bo s trudom vse uspelo. Pomirjena sem vstala s postelje in počasi so se strahovi začeli spreminjati v radovednost. Čeprav sem svoje sošolce že videla na spoznavnem dnevu, sem vedela, da v tako kratkem času ne morem ugotoviti, kakšni so. Spraševala sem se, če jim bom všeč in če bodo oni všeč meni. In kakšni bodo profesorji, me je zaskrbelo. Kaj če bodo prestrogi, kaj če ... preveč čev, kajne? Ampak tistega jutra mi je vse to rojilo po glavi.

Ko sem se oblekla, je bila ura komaj šest. Odšla sem v kuhinjo in opazila, da se je mama že zbudila. "Dobro jutro!" me je prijazno pozdravila. Temu so sledile še vzpodbudne besede: "Saj bo vse v redu, boš videla." Živčno sem prikimala in si začela pripravljati zajtrk. Zavedala sem se, da bom morala biti od danes naprej veliko bolj odgovorna in samostojna. Nekateri bi rekli, da ni to nič lažjega in da je to pravzaprav zelo dobro. D neke mere se z njimi strinjam. Saj je v redu, če lahko sam služiš denar in ga lahko zapravljaš brez nadzora staršev. Lepo je tudi to, da

lahko potuješ, kamor hočeš. Kaj pa če se ti kaj zgodi ali če narediš kaj narobe? Ko si otrok, ti največkrat ni treba skrbeti glede tega, ko pa odraščаш, se vse to spreminja. S to mislijo sem se poslovila od mame in odšla proti avtobusni postaji.

Tam so me čakale še tri prijateljice, s katerimi sem v osnovni šoli hodila v isti razred in ki ravno tako obiskujejo Škofijsko gimnazijo v Vipavi. Ob tem sem se spomnila na vse prejšnje sošolce. Žal mi je bilo, ker smo se morali raziti. Vedela sem, da bo takih ločitev še kar nekaj, zato sem se skušala čimprej sprijazniti s tem.

Čez nekaj minut je prišel avtobus, ki nas je odpeljal proti stavbi, v kateri bomo preživeli naslednja štiri leta. To se mi je zdelo in se mi še vedno zdi neznansko dolga doba, hkrati pa se bojim, da je še vedno premalo za to, da bi si izbrala pravo smer študija, saj bom poklic, za katerega se bom izučila, opravljala kar precejšen del svojega življenja.

Prvi dve uri smo imeli pouk z razredničarko. Na začetku smo se vsi predstavili in z zanimanjem sem si ogledovala obraze svojih novih sošolcev. Večina od njih je bila negotova, nekateri so bili celo malce prestrašeni, spet drugi so bili zelo samozavestni.

Čeprav je bil ta dan poln negotovosti, sem še kar uživala, saj sem videla, da nisem edina, ki je imela take občutke.

Sedaj lahko rečem, da sem se na svoj razred in na profesorje navadila in povedati moram, da so mi čisto všeč ter upam, da bo tako vsa štiri leta, ki jih bom preživela na tej šoli.

Tina Blažko, 1.a

ANKETA

Kje je še srednja šola! Tako smo verjetno vsi razmišljali še nekaj mesecev nazaj. Vendar je vse skupaj še prehitro prišlo, ločiti smo se morali od svojih dobrih prijateljev in se napatiti v novo okolje. Vsi prestrašeni smo se na spoznavnem dnevu še malo čudno gledali, mislim pa, da smo se med seboj dobro ujeli. Srečno smo preživeli prvi mučeniški teden in občasne plohe (krst).

Vseeno sva se odločila pripraviti majhno anketo o tem, kako se tudi drugi "fazančki" (ne samo najini malenkosti) počutijo na novi šoli med še neznanimi obrazi.

Zakaj si se odločil/-a za Škofijski gimnazij Vipava?

1. Po priporočilu (bratje, sestre, prijatelji, ...)	44 %
2. Prostovoljno	51 %
3. Drugo ...	5 %

Ali so se tvoja pričakovanja o šoli izpolnila?

1. Da	60 %
2. Ne	6 %
3. 35,741 %	34 %

Ti je všeč odnos starejših dijakov do "fazanov"?

1. Da	84 %
2. Ne	9 %
3. Premalo skrbijo za nas	7 %

Prvi dnevi na Škofijski gimnaziji Vipava so (lahko obkrožiš več odgovorov):

1. Dolgi	21 %
2. Kratki	14 %
3. Zanimivi	16 %
4. Dolgočasni	7 %
5. Mučni	7 %
6. Prijetni	17 %
7. Zaspani	8 %

Kako so ti všeč profesorji?

1. So zanimivi	57 %
2. Dolgočasni	10 %
3. Zabavni	19 %
4. Tečni	14 %

Rezultati

Statistike kažejo, da so dijaki v povprečju sami krivi za svojo (ne)srečo ali pa zato dolžijo svoje ljube bratce in sestrice. Razočaranje je izredno majhno, čeprav še vedno nismo odkrili pomena tretjega odgovora (35,741 % ???). Dnevi so dolgi, a obenem kratki, zanimivi in včasih tudi malo dolgočasni. Počutje je pisano, profesorji prav tako in skoraj vsi dobro skrbijo za perutnino. Zaupava v naše preživetje.

Veronika in Gašper, 1.b

KRST FAZANARIJE

Bil je četrtek, 10. septembra ... In če se še spomnite, je v atriju pred našo šolo deževalo ... Ne, to niso bile posebne fronte, ki so se zaradi kakršnihkoli nenavadnih vzrokov zgrnile nad našo šolo. Bil je krst naših novih fazanov. Kar pošteno smo jih krstili oz. zmočili, ali ne?

Najprej so morali naši perutnarji pokazati, kako jim gre ples. In sicer skupinski. Vsak razred je pripravil svojo koreografijo na izbrano pesem. Ajevci so se postavili na sramotilno

polje in čakali na svojo pesem, toda ... Da bi preverili njihovo iznajdljivost, nadarjenost in predvsem izvirnost, smo jim zavrteli Račke. Najprej so se pošteno zmedli, se nato začeli otroško

prepirati zaradi "tehnične napake", toda na koncu so le zmogli par oguljenih račkastih korakov. Fazani iz 1. b pa so si zamislili, da bi plesali na nekaj bolj izvirnega, ne boste verjeli – na melodijo Račk. Ne, to bi bilo prelahko, zato smo se odločili, da jim zavrtimo slavno Na Golici. Na svetovno znano melodijo bi lahko zaplesali pošteno

polko (kar je bil tudi naš cilj), vendar so se le zavrteli v krogu. Z veliko tolerance smo se odločili, da so prvi del preizkusa prestali. Ne najbolj uspešno, pa vendar ...

Preselimo se k drugemu delu krsta. Ta je bil občutno boljši, saj so imeli fazani le malo besede pri izvajanju programa. Sledile so namreč igre: pihanje moke, igranje z žogico, transport špagetov in nabiranje jabolk. Vas zanima, kako se je vse skupaj končalo? Mokro! Vodne bombe so

letele, prvošolčki pa so skušali uspešno izpeljati naloge do konca. Če jim je to uspelo, so dobili nagrado: vodne balončke! Sledil je resnejši del. Obljuba. Dijaki prvih letnikov ŠGV so slovesno prisegli, da bodo spoštovali sebe, profesorje in seveda

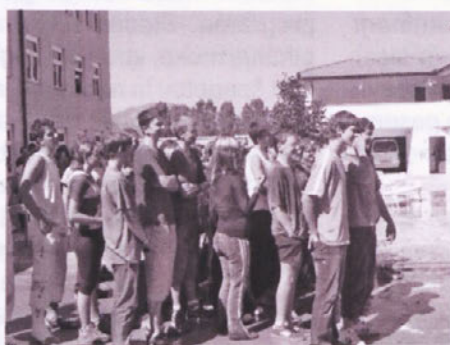
vse dijake 2., 3. in 4. letnikov. Besede so eno, dejanja pa drugo. Upamo, da ne bodo pozabili na obljubo, saj smo jih sprejeli med častno družbo dijakov ŠGV. Dobrodošli med nami!

Špela Štokelj

PRISEGA FAZANOV:

Obljubljam,

- da bom častno živel/-a svoj dijaški stan,
- da bom spoštoval/-a vse dijake in dijakinje, profesorje in profesorice in sebe,
- in da bom pomagal/-a sošolcem in sošolkam, tako in drugače.

SLOVO OD MATURANTOV

V sredo, 29. septembra, se je vodstvo šole v avditoriju Škofijske gimnazije Vipava še zadnjič poslovilo od letošnjih maturantov. Po uvodni skladbi in himni Gaudeamus (Matej Fornazarič, trobenta) je dijakinja Tina Rijavec nagovorila vse udeležence. Kmalu je mikrofona prepustila gospodu ravnatelju, ki je maturantom čestital za uspešno opravljeno maturo. Sledil je kratek program, dve skladbi (Urška Nabergoj, čelo ter Matej Fornazarič in Katja Počkar, trobenta in klavir) in recitaciji (Matej Bolko: Preproste

besede Toneta Pavčka ter profesorica Irena Breščak: Nekoga moraš imeti rad Ivana Minattija). Ob spremljavi klavirja sta gospod rektor in gospod ravnatelj maturantom podelila spominske listine, razredničarki Suzana Kugonič (4.b) in Irena Breščak (4.a) pa sta se poslovili s čokoladnimi bomboni. Posebna pohvalo so prijele zlate maturantke Katarina Fatur, Maša Babič in Jakoba Šraml. Gospod rektor se je še zadnjič poslovil, Tina pa je vse povabila v jedilnico na družabno srečanje.

Veronika Ožbot 1.b

NEZNANI OBISKOVALEC NA HODNIKIH NAŠE ŠOLE

Verjetno ste v zadnjem času na hodnikih naše predrage ŠGV opazili možakarja temne polti v spremstvu gospoda rektorja. Mnogi ste se verjetno spraševali, kdo je ta obiskovalec. Po pogovoru z njim vam ga bom poskušala kar najbolje predstaviti.

Predstavil se mi je kot Bonaventura, kar se v afriškem jeziku sliši kot MUMBA NGUVULU. Prihaja iz Konga. Je profesor moralne teologije v bogoslovju in duhovni vodja bogoslovja.

Izvedela sem, da sta se z našim rektorjem srečala v Rimu, kjer sta skupaj študirala. Bolje sta se spoznala tudi zato, ker sta skupaj

bivala v slovenskem zavodu v Rimu. Zato se je naš gost odločil obiskati Slovenijo. Letos je to že tretjič, želi pa si, da bi čez dve leti spet obiskal Evropo in bi se za nekaj dni ustavil tudi v Vipavi. Prišel je na dan, ko so mnogi dijaki "žurali" v Stični, pri nas pa je ostal kar enajst dni. V tem času mu je rektor razkazal kar nekaj slovenskih znamenitosti, posebno ga je pritegnila Postojnska jama. Govori kar tri tuje jezike: italijanskega, francoskega in

nemškega. Pozna pa tudi tri izmed tristo tako imenovanih narečij, različic domačega jezika.

Naslednje večje poglavje v najinem pogovoru je bilo o njihovem vsakdanjem življenju. Njihove družine štejejo od osem članov naprej. Zelo velik pomen dajejo spočetju novega bitja. Otroci začnejo obiskovati šolo s sedmimi leti. Do takrat so doma, vrtci so le v večjih afriških mestih. Otroci, ki so še doma, se predvsem igrajo in pomagajo staršem, za šolajoče pa to velja, ko

se vrmejo iz šole domov. Domačo nalogo naredijo že v šoli, tudi učijo se ne. Pomislite – popoldnevov vam ne bi bilo treba prebiti ob šolskih knjigah in zvezkih. Ker se mi je zdelo to

precej nenavadno glede na razmere pri nas, sem ga malo bolj povprašala o šolstvu. Razložil mi je, da je za tamkajšnje otroke obvezna petletna osnovna šola. V tem času se naučijo branja, pisanja in osnov računanja. Delajo zelo veliko vaj, snov večinoma utrjujejo. Zahtevnost je precej nižja kot pri nas. Lahko pa se odločijo, da bodo s šolanjem nadaljevali. Temu sledijo štiri leta nižje srednje šole, če bi ji lahko tako rekli. V teh letih znanje

precej poglobljuje, učijo se bolj za res kot do sedaj. Torej celotna osnovna šola skupaj traja devet let, kot devetletka pri nas. Po končani osnovni šoli imajo možnost nadaljevati v srednjo šolo. Tukaj pa je že veliko težje, zahtevnost je podobna kot na naših srednjih šolah. Kar zasmilijo se mi, ko pomislim, da jih sedaj čaka zelo zelo veliko učenja, saj morajo nadoknaditi za vsa leta nazaj. Zato menim, da je bolje, da je pri nas že osnovna šola zahtevnejša.

Potem je pogovor tekkel o verstvu. Pove mi, da je tako kot pri nas tudi v Afriki glavna vera krščanstvo, sledijo muslimani in različna stara verstva. Je pa njihovo verovanje še veliko močnejše kot pri nas, Boga jemljejo zares kot nekaj najvišjega. To je posledica tega, da so že pred prihodom krščanstva verjeli v boga in v njegovo vsemogočnost. Krščanstvo jim je boga le še poimenovalo. Kot dokaz njihovega globokega verovanja mi je povedal nekaj pregovorov o bogu:

- "NZAMBI UVANGA NZALA AYI TSUKI" (Bog je ustvaril prste in lase)
- "NZAMBI NKUA NGOLO YOSO" (Bog je najmočnejši od vseh)
- "NZAMBI MA NZA PHUNGU" (Bog je nad vsemi)

Pozanimam se še o obhajanju svetih maš. Pri njih je zelo velika razlika med tedenskimi in nedeljskimi mašami. Tedenske maše so podobne kot pri nas, trajajo okrog pol ure. Nedeljska maša pa je v primerjavi z našo veliko bolj slovesna. Traja dve do tri ure. Ne čudite se preveč, razložil mi je, da je

to prav posebno slavje v čast Bogu. Pri maši veliko pojejo in plešejo, tako da čas hitro mine. Medtem ko prihajajo po Svete rešnje telo, plešejo posebni ples. Moram priznat, da bi bila kdaj zelo rada udeležena pri taki maši.

Za konec pa še nekaj o njegovem bivanju v Sloveniji. Zelo ga veseli, da smo tako kot oni zelo odprtega srca. Pohvalil pa je tudi veliki napredek naše dežele v zadnjih šestih letih, ko je Slovenijo prvič obiskal. Na tem koncu Evrope se počuti dobro. Temperature okrog dvajset stopinj celzija, s katerimi se je srečal pri nas, bi za Kongo pomenile zimsko povprečje. Vedeti moramo, da so njihova poletja zelo vroča, temperatura se povzpne tudi nad štirideset stopinj. Na kratko mi je opisal še občutja na naši šoli. Presenečen je nad urejenostjo in redom ter sproščenostjo, ki vlada na šoli. Z začudenimi pogledi ima zelo malo izkušenj. Tega niti ne doživlja. Pohvalil je tudi delo med urami, saj je z gospodom Slavkom prisostvoval pri uri vere in kulture v prvem letniku.

Upam, da se mu bo izpolnila želja in bo čez dve leti spet prišel na obisk. Za konec naj vse v njegovem imenu

prav iz srca pozdravim. Naj Bog živi z vami kot stvarnik vsega človeštva.

Lea Pulec, 1.a

PROSTOVOLJNO SOCIALNO DELO DIJAKOV ŠKOFIJSKE GIMNAZIJE VIPAVA v CENTRU Janka Premrla Vojka VIPAVA

“POSTANI MOJ PRIJATELJ” 2004–2005

V Vipavi deluje center za usposabljanje invalidnih otrok Janko Premrl Vojko, s katerim ŠGV sodeluje v akciji “Postani moj prijatelj”.

Naloga prostovoljca je, da redno obiskuje določenega otroka v zavodu (ena ura - 45 min. tedensko). Z njim se pogovarja, ga pelje na sprehod ...

Kontaktna oseba na centru JPV je psiholog **Tomaž Torkar**, ki je tudi letos pripravil prijavnice (tel.: **05 36 55 214**). Poleti 2005 bo center JPV organiziral štiri tedne počitnic za invalidne otroke v Baški grapi, kjer bodo tudi potrebovali pomoč prostovoljcev.

Dosedanje izkušnje. O izkušnjah in pomenu te akcije je najbolje povprašati tiste, ki so se je doslej udeleževali.

Veliko pa pove tudi govor na zaključni prireditvi, ko je bilo rečeno takole:

“Dragi prijatelji!

Tudi v letošnjem letu vas je mnogo hodilo v našo hišo. Rada bi se vam zahvalila v imenu vseh otrok in delavcev, ki za nas skrbijo.

Pred tem, pa bi vam rada prebrala nekaj podatkov:

Število vseh prostovoljcev v letošnjem letu je bilo 45. Skupaj ste opravili 918 ur prostovoljnega dela. V povprečju je vsak prostovoljec opravil 20 ur dela. Tudi zaradi vas je naše življenje tu v Vipavi lepše. Mnogi vas vsak teden nestrno pričakujemo. Hvala, ker pridete in si vzamete čas za nas.

Posebej pa bi se radi zahvalili gospodu ravnatelju Vladimirju Anželu, gospodu Slavku Rebecu in gospodu Bogdanu Vidmarju.”

Povzeto iz arhiva g. Bogdana Vidmarja

TOLČE SE NE SAMO PO "KOZICAH"

Čeprav veljamo gimnazijci za zelo obremenjene najstnike, ki ob vnetem učenju ne najdejo niti časa za spanje, to za marsikaterega ne velja. Eden takih je tudi četrtošolec Elio Gregorič. Zakaj to zanj ne velja, pa v naslednjih vrsticah ...

Slišala sem, da imaš zelo zanimiv hobi. Je to res?

Meni se ne zdi preveč zanimiv. Sem pač ohranil eno tanko vez z glasbo po končani osnovni/nižji glasbeni šoli tako, da igram bobne oziroma tolkala.

Si prej igral kak drug inštrument?

Prej sem igral razna tolkala, šele kasneje sem si izbral bobne.

Kako in kdaj pa se je sploh vse skupaj začelo in kako to, da so te ravno bobni tako prevzeli? Kje si se jih naučil igrati?

Če nimaš nič proti, bi opisal svoj vstop v orkester in njega samega, saj se mi zdi orkester pomembnejši od posameznika ...

Torej ... Vse se je začelo tako, da so rabili enega "malega" pri eni skladbi in me je učitelj poslal na vaje orkestra, kar tako, brez obveznosti. Od tega pa je minilo ... recimo, da malo več kot šest in malo manj kot sedem let.

V našem orkestru se dobro počutim zaradi vzdušja, ki vlada v njem. Opaziti je, da so njegovi člani "totalni" umetniki, za nekatere celo nekoliko "odštekani" in čudni, spet drugim mogoče delujejo celo nekoliko neresno. Če bi kdo videl nas in naše vaje, ne bi verjel, da smo sploh sposobni zaigrati kak koncert, kaj šele, da hodimo na razna tekmovanja in da dosegamo zavidljive uspehe (saj ne, da se hvalim:).

In imajo prav? Kako izgledajo vaše vaje?

Delno (smeh). Že sama organizacija orkestra se mi zdi precej zanimiva ... ponavadi zveni takole: "Čez dva dni je koncert, zberemo se pol ure prej, igrali pa bomo tisto, kar znamo. Pa ne pozabit' uniform!"

Nam zaupaš ime tega orkestra?

To je Piranski mestni orkester.

Je ta orkester opazen tudi v javnosti?

Ravno prejšnji teden je bil na SLO 1 posnetek tekmovanja v Trbovljah, obiskujemo pa tudi druga tekmovanja, ki pritegnejo medijsko pozornost.

Kako pa izgleda tekmovanje orkestrrov?

Nastopamo v umetniški (F) kategoriji, ki naj bi bila najtežja. Kriteriji so namreč dokaj komplicirani in visoki. Pa vse je vezano na točke, tako kot pri testih (smeh).

Igralci tolkal so precej zaželeni in prisotni v različnih "bendih". Si tudi sam član katerega izmed njih?

Ne, nisem član nobenega benda, ker sem še vedno prelen, da bi se vsak dan ukvarjal s tolkali. Tako to pustim za tistih par ur čez vikend.

Kako pa izgledajo note za tolkala? Jih sploh potrebuješ?

Seveda so potrebne, še zlasti pri melodičnih tolkalih (ksilofon, zvončki ...). Pri bobnih ima vsaka vrsta bobna svoj prostor v notnem črtovju. Tako so činele ponavadi na zgornji črti ali celo nad črtovjem, nato so višji toni, sledi bobenček, na koncu pa so t. i. "floor toni" ali veliki boben.

Pod imenom tolkala se najbrž skriva veliko več kot le bobni ...

Tolkal je ogromno, ponavadi jih

najhitreje ločimo po tem, ali imajo opno (bobni), sicer pa je osnovna delitev na melodične in nemelodične. Slednje so razne ropotuljice, činele in večina opnastih tolkal. Pavke ali timpani so edina tolkala z opno, ki so tudi melodična, saj jim lahko določamo višino oziroma ton. Poleg njih so melodični še ksilofon, zvončki, ki imajo kovinske ali lesene ploščice, po katerih se udarja s palčkami, razporeditev tonov, v tem primeru ploščic, pa je podobna kot pri klavirskih tipkah.

Je tvoja navdušenost nad tolkali tako velika, da jih imaš tudi sam?

Tolkal nimam doma, ker so predraga - vsaj tista, ki jih igram (ksilofon,

timpani, koncertni bobni ...).

Omenil si visoko ceno. Koliko pa stanejo?

Njihova cena je zelo različna, vse od 25 pa do 100 tisoč za činele in podobno, kaka bolj redka orkestrska tolkala pa so verjetno še mnogo dražja.

Ali imaš svoj moto življenja? Nam ga zaupaš?

V bistvu bi raje nekaj pojasnil. Ob besedi "bobni" vsi najprej pomislijo na loterijske, najbolj igrano "tolkalo" (smeh). Jaz igram vse ostalo (smeh).

Andreja in Elio

STATISTIKA BIVANJA V DIJAŠKEM DOMU

Ljudje smo pač taki, da nas zanimajo različne statistike. Smo pač "firbčni". Konec prejšnjega šolskega leta nas je zanimala statistika eura 2004, potem Olimpijskih iger ... Nas pa je ob začetku šolskega leta zanimala statistika v dijaškem domu. Pri tem bi lahko naredili statistike o vsem mogočem (količini riža, ki ga pojemo, o številu dijakov, ki učne ure prespijo, ...). Odločili smo se, da jo bomo naredili o prebivalcih dijaškega doma (opozorilo: pri tem so izvzeti vi hišni ljubljenci, kot so pajki, ...). Gospod Stanko Fajdiga nam je zaupal, koliko je vseh dijakov, ki živijo v domu. To je letos presešlo število sto in sicer 106.

Od tega smo fantje v manjšini, ker nas je 43, deklet pa je 63. Dijaki prihajajo iz cele Primorske, od Sečovelj do Tolmina ... Nekaj pa nas prihaja iz ljubljanske nadškofije, pri tem naj opozorim, da ne nujno iz bližine Ljubljane. Novosti v domu ni, razen da so po stenah obesili ure in križe. V oktobru smo sprejeli nov umik: in sicer je sedaj maša petnajst do sedmih, zajtrk še petnajst minut kasneje, medtem ko je večerja petnajst minut prej. Dobili smo tudi državne podprvake v gorskem kolesarjenju; domske prvake v odbojki, na prvake v košarki pa še čakamo.

Matevž Vidmar, 2.b

KRST FAZANOV V DIJAŠKEM DOMU

Krst fazanov v DD oz. "spoznavni dan", kot naj bi se mu reklo, je potekal v sredo, 8. 9., na ploščadi pri balinišču za domom. Najprej smo nekaj fazanov previli, vmes pa smo lahko prisluhnili trem dekletom, ki so nam zapele znane slovenske popevke. Vmes so previti fazani na eno stran lista narisali svojo družino, na drugo pa so narisali svojega vzgojitelja. Krst oz. spoznavni dan se je nadaljeval s pretakanjem kisa, pihanjem 100-ih tolarjev za 100 tolarjev, največ smeha pa je obudila igra, ko so fazani v parih poskušali pojesti banano in sicer tako,

da je niso smeli prijeti z rokami. Za najbolj izkušenega se je pri tem izkazal Vončina, ki je zadnji kos banane preprosto odgriznil z vrvice. Na žalost ga nismo vprašali, kakšen okus ima banana z olupkom. Spoznavni dan je minil zabavno in če pomislimo, da zato ni bilo (m)učnih ur, lahko rečemo, da je bil spoznavni dan oz. krst v domu super.

Nikolina Bilavčič, 2.b

GORSKO KOLESARJENJE

Če sedaj, v četrtem letniku pomislim, česa se bom iz srednje šole najraje spominjala, bodo to gotovo šolska športna tekmovanja. Zdi se mi zelo pomembna, saj se na njih dijaki med sabo še bolj povežemo, hkrati pa nabiramo izkušnje za javne nastope in si pridobivamo samozavest. Za vsakega človeka je potrebno, da se čuti pomembnega in sposobnega, k temu pa lahko taka tekmovanja gotovo pripomorejo. Naša šola, pa tudi druge srednje šole se pogosto udeležujejo tekmovanj v atletiki in ekipnih športih, redkeje pa se odločajo za ostale športne discipline. Morda se športnim pedagogom ne zdijo tako zanimive ali preprosto ne najdejo učencev, ki bi se jih bili pripravljene udeležiti. Med take spada tudi gorsko kolesarjenje, ki pa se ga je letos že četrto leto udeležila ŠGV. Prejšnja leta smo tekmovali v vzponu (zadnji dve leti na Čaven), letos pa

smo merili svoje moči v gorskem kolesarjem bolj znani disciplini "cross countryju". Tekmovanje je potekalo v Vranjih Goricah (Brezovica) in se ga je udeležilo okoli 100 učencev in dijakov iz vseh slovenskih osnovnih in srednjih šol (od tega 11 dijakov ŠGV). Proga je bila dolga 5 km za dekleta oz 7,5 km za fante ter zelo blatna in tehnično kar zahtevna.

Dijaki ŠGV smo dosegli naslednje rezultate: ekipno drugo mesto (ekipo so sestavljali dijaki 3. in 4. letnikov, tri dekleta in trije fantje); posamično pa sva osvojili četrto mesto Polona Raspor in Ana Tratnik.

Meni je pri tovrstnih tekmovanjih všeč, da so kategorije za učence z licencami in tiste brez licenc ločene, saj lahko tako pridejo do dobrih uvrstitev tudi tisti, ki ne trenirajo v klubih in tako nimajo priložnosti vsak dan tekmovali.

Ana Tratnik

ATLETIKA

Področno tekmovanje

V četrtek, 30. septembra 2004, se je na goriškem stadionu odvijalo šolsko področno atletsko tekmovanje. Naše rumene mravljice so v skupni želji po Gardalandu oddale vse svoje najboljše moči in si prigarale (tudi s težjimi poškodbami), kar so želele: nastop na državnem tekmovanju! Dijakinje so bile po končnem merilu enajste od 12-ih ekip (7942 točk), ki so šle naprej, dijaki pa deveti od 12-ih ekip (8136 točk)!

Državno tekmovanje

Razplet dogodkov je bil za nekatere slab, za druge pa dober! S tem mislim predvsem na naše dijake, ki so svoj rezultat sicer izboljšali (8553 točk), vendar so "presedlali" na zadnje mesto, ter na naše dijakinje, ki so s svojim izboljšanjem porušile šolski rekord (8171 točk) in tako zakoračile na 9. mesto!

Vsem atletom, naj so bili bolj ali manj zaslužni za končne razplete, gredo vsekakor velike pohvale!

Boj je bil velik, a podrli so se številni šolski rekordi:

- 1000 m

Jurij Grudina 2. 51. 88 min

Darja Tomšič 3. 21. 91 min

- 2000 m

Vid D' Olio 6. 37 min

- krogla

Kristjan Budihna 12. 39 m

- višina

Ana Devetak 1. 47 m

- daljina

Barbara Kutin 4. 47 m

Polona Raspor, 3.a

PRVI ŠPORTNI DAN

V sredo, 22. septembra letos, smo imeli dijaki ŠGV športni dan. Izbirali smo lahko med pohodoma na Snežnik ali Abram (Nanos), lahko smo šli na rafting, atleti pa so šli na priprave za atletske tekmovalje v Novo Gorico. Sama sem bila med tistimi, ki so zmrzovali med vzponom na najvišjo nealpsko goro v Sloveniji, na Snežnik.

Tako kot ostali dijaki (razen ubožčkov, ki so se mučili z vzponom na Nanos in so svoj pohod začeli in končali peš), smo se z avtobusom ob pol osmih odpeljali izpred šole. Na Snežnik nas je šlo približno štirideset dijakov z dvema profesorjema in profesorico.

Na start smo prispeli približno ob pol desetih, od koder smo nato dve

uri pešočili po dokaj položni poti med gosto meglo. Med hojo na vrh

smo se dvakrat ustavili, enkrat, da smo se oblekli v vsa možna oblačila, ki smo jih imeli s seboj, ker smo dobesedno drgetali od mraza, drugič pa, ko smo prišli na vrh. Na žalost nismo imeli preveč lepega razgleda, ker je bila povsod okrog nas megla, ki pa nas ni motila preveč, ker smo končno lahko malicali.

Po malici in ogledu planink smo se odpravili nazaj v dolino. Lahko rečem, da smo se imeli zelo lepo, saj je na koncu celo posijalo sonce na naše premrle obraze.

Medtem ko smo mi zmrzovali :) na Snežniku, so se adrenalinski navdušenci zabavali na Soči. V posebnih oblekah (v 'potapljaški obleki', nekakšni vetrovki, posebnih gumijastih čevljih in čeladi) so se v 'gumijastih čolnih' pod vodstvom Nizozemca, Američana in Bog-ve-koga še, premetavali po brzicah zeleno-modre reke, na koncu pa so skočili v prijetno ledeno-mrzlo vodo, ki je v obleki, pod katero so nosili samo kopalke, sploh niso čutili. Domov so se 'raftarji' vmili malo pred pohodniki, z radostnimi nasmehi na obrazih.

Profesorica športne vzgoje dodaja, da so se letos za to ponudbo odločili zato, ker je to verjetno za marsikoga edina priložnost, da doživi našo čudovito Sočo še na tak način. Dodaja še, da so bili vsi dijaki (cel avtobus jih je bilo) zelo pridni, disciplinirani in zelo navdušeni.

Na Nanosu pa se je odvijala povsem druga zgodba :). Po začetnem razgibanju premrlih okončin, se je enainosemdeset pohodnikov 'razdelilo' v dve skupini (pa ne zanalašč). Skupila jih je

zadnja, ki se je skoraj izgubila, na poti navzgor in navzdol. Zapoznelih posledic na dijakih k sreči ni čutiti :, saj nam zatrjujejo, da je bilo tudi na Abramu lepo. Tudi njih je zaradi truda,

ki so ga vložili v vzpon, na koncu obsijalo sonce in jih s tem nagradilo za vztrajnost.

Tanja Bolko, 1.a

BARČICA PO SOČI PLAVA ...

Nekateri smo športni dan preživeli malo drugače. Odpravili smo se v dolino zelene Soče; sicer malce prestrašeni zaradi potresov, vendar smo vseeno pogumno sedeli v avtobusu in se mogoče malce kiselkasto držali, saj veste, cesta v Bovec pač ni najbolj ravna.

In smo prišli, vsi zlomljeni od sedenja in rahle slabosti, v oblačen in kar mrzel dan. Vendar nismo imeli

časa, da bi se malce odpočili, takoj nas je "prestrašila" odprava, v katero naj bi se s t l a č i l i . Izgledala je nekako takole: zelo, zelo, zelo, ZELO

ozek gumijast pajac, vetrovka, rešilni jopič, baletni copatki oziroma gumijasti čevlji, ki naj ne bi prepuščali vode, da pa slučajno ne bi ohranili vsaj kančka dostojanstva, smo na glave dobili še čelade. Lepotci, ni kaj! Potem smo si zavihteli čolne na rame, kar pač

ni bila najlažja naloga in se odpravili do vode. Še navodila krmarjev in čolnih so že plavali v vodi.

In se je začelo, naše desetkilometrsko raftanje po reki Soči. Vse navdušenje, da bomo preizkusili naše moči in zavihteli vesla, je padlo v vodo. Malce smo že pomigali (naslednji dan so bolečine v rokah pokazale, da smo se kar pretegnili), vendar nas je reka kar sama nesla

naprej. In tako smo sedeli v gumijastih čolnih, občudovali naravo in živalske vrste, gore, spoznavali krmarje in tu pa tam zažvižgali kakšno vižo ... Po mnenju nekaterih, ki so pričakovali malo

več adrenalina, je bilo vse skupaj bolj ali manj dolgočasno. Ti pa so lahko svoj pogum pokazali malce kasneje, najpogumnejši so se namreč ohladili v ledeno mrzli Soči. Brrrr ... Prav posebej pa moramo pohvaliti našega profesorja Sebastjana Mozetiča, ki se

je po dolgem obotavljanju in množičnem spodbujanju le opogumil in si v živo ogledal soške postvri.

Drugi del poti je bil zanimivejši: brzice, izmikanje skalam in tekma, kdo bo prvi prišel na cilj. Na koncu pa spet kovanje, za tiste, ki se niso prehladili že na poti. Še ena

“fotka” s krmarji ... In spet smo imeli težave s pajaci ...

Vsi navdušeni in z bolečinami v mišicah smo se vrnili v domačo dolino.

Rafting na naslednjem športnem dnevu? **OBVEZNO!**

Maja Andlovic, 3.a

NEKEGA DNE SEM SE ZBUDIL IN UGOTOVIL, DA SO MOJI ŠOLSKI PRIPOMOČKI OŽIVELI

Nekega dne sem se zbudil in še ves zaspan zaslišal nek tihi glas. Ozrl sem se po sobi, a nikogar nisem videl. Nato me je ta glas še enkrat poklical in povedal mi je, da je gospa Knjiga.

Ves začuden sem jo pogledal ter vprašal: "Kaj pa se ti je zgodilo, da si spregovorila?"

"Nič, prišla je dobra vila ter mi dala možnost, da spregovorim."

"Kaj je dala tudi drugim predmetom tu na pisalni mizi sposobnost, da spregovorijo?" sem jo še v začudenju vprašal.

"Tega ti pa ne povem, saj kdor v tej sobi še govori, se ti bo predstavil sam!" je nadaljevala. "Zakaj se nisi včeraj z menoj nič pogovarjal?" me je vprašala.

"Z žalostnim glasom sem ji odvrnil: "Ni mi bilo do pogovora s teboj!"

"A tako, še takrat ko bi se lahko z menoj pogovarjal, se tebi ne da! Si bom že zapomnila!" je dejala vsa besna.

"Oprosti mi, res mi je žal, obljubim, da se bom s teboj večkrat pogovarjal!" sem ji skesano dejal.

"V redu, če je tako bom tudi jaz tebi pomagala pri učenju, obljubim!"

Po tem kratkem pogovoru sem še malo pogledal po pisalni mizi. Na njej sem našel puščico. Iz nje se je zaslišal globok moški glas. Puščico sem odprl ter v njej zagledal gospoda Kemika s prešernim nasmehom na licih. Vprašal

sem ga: "Ali je tudi tebi dobra vila podarila sposobnost govora?"

"Da!" je odvrnil.

"Zakaj si take židane volje?" me je zanimalo.

"Veseli sem, ker si se včeraj popoldne z mano igral, a hkrati sem malo žalosten, ker si porinil na stran gospo Knjigo samo za to, da bi se z menoj več igral. Skleniva dogovor: ti se boš več posvetil gospe Knjigi in manj meni in v zahvalo te bom ubogal, saj vem, da te večkrat nisem ubogal. Še več,

pisal sem tisto, kar sem jaz hotel in ne tisto, kar si hotel ti. Zmenjeno?"

"Zmenjeno!"

Med tem ko sem posedal na stolu za pisalno mizo, sem prijel šolsko torbo, iz katere sem potegnili

zvezek. Med tem ko sem ga vlekel iz torbe, sem zaslišal otroški krik. Ozrl sem se okoli sebe, nikjer nobenega, nato pa sem pogledal na zvezek in na njem videl otroško žalost.

"Hej, prijatelj, kaj se pa s tabo dogaja, da si tako žalosten?" se ga vprašal.

"Žalosten sem namesto tebe, saj ne delaš redno domačih nalog ter se redno ne učiš!"

"Zaradi tega si ti beliš glavo?" sem ga vprašal

“Da, kajti če boš delal stvari sproti, ti bo vse lažje. Zato ti to, da se naučiš delavnih navad toplo polagam na srce!” mi je dejal.

“Če si za to, se lahko zmeniva takole:obljubim ti, da se bom kar naj hitreje naučil delavnih navad, ti pa moraš meni obljubiti, da boš vedno vesel ter da se boš z menoj rad učil in ‘zafrkaval’. Velja?”

“Velja, ta dogovor bom z veseljem izpolnil.”

Tako sem se pogovoril z vsemi tremi najuporabnejšimi šolskimi pripomočki. S temi dogovori in s pomočjo šolskih potrebščin sem tisto jutro dobil upanje, da mi bo v šoli šlo bolje, saj sem začel šolsko leto z nič kaj vzpodbudnimi ocenami.

Klemen Maučec, 1.a

“MOJA PESEM JE KRAS. MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ.”

V zgodovini človeštva so se rodili mnogi ljudje, ki jim je Bog namenil posebno poslanstvo – da s svojimi darovi spremenijo svet.

Tako so se rodili znanstveniki in izumitelji, ki so prišli na svet zato, da odkrijejo in izumijo mnogo stvari, ki nam sedaj olajšujejo in tudi otežujejo življenje. Tako so izumili avto in žarnico, odkrili elektriko in penicilin, ustvarili so atomsko bombo.

V zgodovino so se vpisali mnogi voditelji narodov, ki so imeli vizijo izboljšati svet. Nekatere od njih poznamo predvsem po grozotah, ki so jih zadejali svetu in njegovim prebivalcem, nekatere pa po reformah in koristnih stvareh, ki so jih uvedli v vsakdanje življenje. Poznamo

Hitlerja, Lenina, Stalina, Wilsona, Marijo Terezijo in njenega sina Jožefa II., Ludvika XIV., Tita in še mnoge druge.

Nekatere je Bog poslal na Zemljo, da s svojim čutom za lepoto in stvaritvami polepšajo obličje Zemlje. Leonardo da Vinci, Michelangelo, Veno Pilon, Alighieri, Anton Cebej ... so za svojo dušo in za oči drugih ustvarjali kipe in slikali umetnine, ki so odraz človeške ustvarjalnosti in lepote.

Shakespeare, Homer, Dostojevski, Tolkien, Oscar Wilde, Puškin, Tolstoj, Goethe, J.K. Rowling, Danilo Lokar, Jurčič in Cankar so le nekatera imena, katerih peresa so

pisala in na svojevrsten način ustvarila neprecenljiv zaklad v književnosti. Čeprav so mnogi pisci že umrli, lahko še vedno beremo njihova izjemna dela in z njimi bogatimo svojo dušo.

Ustvarjali so tudi častitljivi umetniki, ki so z mojstrskim izražanjem in občutljivim dojetjem stvarstva ustvarili edinstveno, čudovito in neponovljivo poezijo. Bili so posebni ljudje, saj so gledali, čutili in pisali z nepopisno strastjo.

Vsi veliki umetniki, geniji, so ustvarjali na svojih področjih, ki so sprva videti drugačna, ki na prvi pogled nimajo prav nič skupnega. Čeprav so ustvarjalci in njihovo ustvarjanje različni, imajo nekaj skupnega, nekaj kar jih družijo.

Vsi pojejo pesem, svojo pesem, s katero tudi danes kažejo svetu svoj obraz. Vsak obraz poje svojo, edinstveno, pesem. Pesem o veselju do življenja in do iznajdb, pesem o vtisih, ki jih srka iz okolja, pesem o domišljiji brez kril, pesem, ki je izpuščena iz kletke in svobodno jadra pod širnim nebom.

Tudi mi, "navadni ljudje", smo podobni nesmrtnikom, saj tudi sami pojejo in pišemo najrazličnejše pesmi, ki kažejo naš obraz svetu. Včasih pojejo ali pa le napišemo hudomušne pesmi, včasih se nam na obrazu zrcali žalostinka.

Z vsem, kar delamo, kar govorimo, s čimer se ukvarjamo, pojejo posebno pesem, nam na čast in nam v spomin. S pesmijo se kažemo svetu, pesem je naše zrcalo in okno v našo dušo in srce.

Pesem vsakega človeka je drugačna, vsak izmed nas ima drugačen slog, drugačne misli, ki jih prelije na papir. Tako kot si nista niti dva človeka enaka po zunanosti, tako si nista enaka v pesmih, ki jih pojeta. Pesem je lahko mirna, poskočna, agresivna, ljubezenska, lahko je tudi tragična. Vsaki pesmi, ki jo pojejo ljudje, moramo prisluhniti. Tako bomo videli avtorjev obraz, saj je pesem odraz človekovega obraza.

Tudi sama se prepoznam v stvarih, ki jih pišem, v zgodbah, ki jih pripovedujem. V svojih delih vedno najdem košček sebe. In kadar sem žalostna, vem, da ne bom mogla napisati vesele, poskočne pesmi. Takrat preprosto ne bom jaz in vanjo ne bom vložila ne svojih misli in niti svojega srca in pesem ne bo imela nikakršne vrednosti.

Ljudje smo bitja, ki znamo pokazati svoja čustva in znamo zapeti svojo pesem. Vedno pravo v pravem trenutku. In ker to vem, se ne pretvarjam, na zavajam ljudi s pesmimi, ki niso moje. Moje pesmi me zrcalijo, pesmi me pišejo, pesmi sem jaz.

Anja Bolko, 1. a

“MOJA PESEM JE KRAS. MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ.”

Srečko Kosovel pravi: “Moja pesem je Kras. Moja pesem je moj obraz.” To je zelo globoka misel, misel, ki si jo lahko vsak predstavlja po svoje. Najprej predstavljamo svoje mnenje o drugem delu misli, ki pravi: “Moja pesem je moj obraz”

Ljudje se radi predstavljamo drugim ljudem s svojimi deli. Svoja dela nadvse radi podpisujemo in si jih lastimo. Vanje prelivamo svoje ideje, mnenja, predsodke, skratka – nas samih. Toda, ali v svojih delih najdemo le sebe? Kot primer bom vzel spis, ki ga pravkar pišem. Ali je tudi ta spis moj obraz? Mar bi ga napisal, če ne bi bilo predpisano, da ga moram imeti v svoji torbi v torek? Če na to vprašanje gledamo kratkoročno, ožje, je odgovor ne. Najbrž bi zdaj namesto obračanja črk in besed raje igral nogomet s prijatelji. Če bi kakorkoli naneslo, da bi vendarle začel pisati, bi besedilo najbrž govorilo o popolnoma drugačni temi, morda o glasbi, ki jo poslušam, o kraju, v katerem živim ali o čem drugem, kar bi mi prišlo na pamet. Če bi zaradi kdo ve katerega vzroka govorilo o enaki temi, bi bilo zagotovo veliko krajše in manj pazljivo napisano. Ker pa ima to besedilo namen biti domači spis, se moram držati pravil in ga kot prvo napisati, napisati ga do torba, napisati

ga naslanjajoč na enega od štirih podanih naslovov in napisati ga dolgega vsaj eno stran. Je torej zaradi tako številnih predpisov to še moja stvaritev? Morda ne, toda, če na vprašanje pogledamo s širšega vidika, lahko vidimo, da je so tudi ti kriteriji odraz moje osebe, saj sem vendar prav jaz izbral to šolo, na ta način izbral ta šolski predmet, ta spis in posledično tudi ta pravila. Ponujena mi je bila tudi izbira, kdaj želim napisati spis, in prav moja odločitev je bila, da ga napišem danes in ob tem času. Najbrž bi včeraj napisal precej drugačen spis, morda bi bil povsem drugačen celo, če bi ga začel pisati le eno sekundo prej, kot sem ga.

V prejšnjem delu besedila smo torej ugotovili, da so naše pesmi res naši obrazi. Sedaj pa si oglejmo še prvi delu kosovelove misli. Pesnik pravi: “Moja pesem je Kras.” Iz teh besed je razvidno, da Kosovel priznava, da na naše stvaritve vendarle vpliva tudi okolje v katerem živimo. Ker pa so stvaritve naši odsevi, obrazi, mar ne okolje vpliva tudi na nas samih? Je vzrok, da sem sploh napisal ta spis in da sem spis napisal prav tako, kot sem ga, zares le moja odločitev, ali pa jo je narekovalo le okolje? Sam na to ne znam zagotovo odgovoriti. Morda je res, da

smo ljudje in vsa druga živa bitja, pa tudi naši izdelki ter odločitve le združek kemijskih elementov in akcij ter reakcij med njimi. Morda so res vse odločitve, ki jih izberemo le produkt dejavnikov okolice in so pojmi kot moje, jaz, odločitev, le iluzije, ki smo si jih ustvarili, da bi sebe povišali nad vse ostalo na svetu. Ali pa to ne drži in se prav zaradi takih pojmov resnično fočimo od drugih stvari tudi od drugih ljudi. Le v takem primeru bi bile naše

pesmi resnično naše in ne pesmi Krasa.

Kateri zaključek naj torej izberemo? Odločitev prepuščam vam, vendar vas opozarjam, da prve trditve nikakor ne morete izbrati sami, s to izbiro bi namreč tudi slednja izbira postala le produkt okolja, produkt fizike in kemije. Kar pa se mene tiče, spis končujem nekoliko predčasno, v globoki veri, da bo zaradi tega nekaj bolj moj kot bi bil sicer. Pa srečno!

Klemen Cotič, 1.a (upajmo da res :)

“MOJA PESEM JE KRAS. MOJA PESEM JE MOJ OBRAZ.”

Ste že bili kdaj na Krasu? Ste opazili vse lepote, ki nam jih pokrajina ponuja, posebej jeseni? In če ste umetniška duša, se vam je ob pogledu nanjo gotovo utrnila kakšna primera, kakšen verz, ali pa ste se vsaj spomnili našega pesnika Srečka Kosovela, Kraševca.

Pesem. Ste jo že kdaj napisali ali jo vsaj poskušali napisati? Upam in verjamem, da ste. Morda za domačo nalogo v tretjem razredu, ali pa pri literarnem krožku v petem? Najbrž še spominjate občutka ponosa, ko ste pred seboj na papirju zagledali svojo prvo pravo pesem. Imela je vse, kar potrebuje pesem: verze, lepo obliko, rimo. Najbrž pa ne tiste 'globoke' vsebine, ki je značilna za 'prave' pesnike, saj

ste pisali o medvedkih, muckah, punčkah, soncu ... Pa vendar je bila je vaša in za nič na svetu je niste bili pripravljeni deliti z drugimi.

Marsikdo pa pesmi raje bere, kot jih piše, ker nima tiste 'umetniške žilice', vendar je včasih to nuja, pesnikom, ki so in še živijo, pa je pisanje pesmi v užitek, velikokrat lahko tudi poklic. Če dobimo za nalogo, da moramo napisati pesem, smo največkrat v zadregi in si razbijamo glave, ker ne vremo, kaj in o čem naj bi sploh pisali. O igračah, vetru, divjih zvereh? Zatekamo se k raznim pripomočkom, drugim pesmim in pri tem pozabljamo, da so največji pesniki pisali iz srca, pisali so o tem, kar so poznali in ustvarjali neprecenljiv zaklad.

Bolečino, srečo, ljubezen, skrb ... čustva, ki jih gojimo v srcih, ljudje izražamo na različne načine. Slikarjevi pripomočki za izražanje čustev so čopiči in platno, kiparji se izražajo s kiparjenjem, igralci z improviziranjem, pisatelji pišejo, pesniki pa občutke izražajo v svojih pesmih. Tako kot slike so lahko tudi pesmi temne in mračne, polne bolečine. Lahko pa izražajo ljubezen, srečo, veselje, morda kritiko, vedno pa se v njih razkrije pesnik sam.

Kadar pesnik piše pesmi, vsa svoja čustva, vtise, stiske, občutke, poglede ne svet ... izrazi v verzih. Takrat, ko pesniki pesnijo, ne morejo lagati, ne morejo se pretvarjati, da nič ne čutijo, in kadar beremo njihove pesmi in jih doživimo, lahko občutimo pesnikove poglede in misli, lahko doživimo podobno, kar je pisec pesmi doživljal pred tolikimi leti, ko je pisal pesem. Pesniki se v pesmih razgalijo, izrazijo vse, kar je tisti trenutek v njihovih srcih, razkrijejo svoj značaj in pravi obraz, vendar mora biti za to pesnik močan, da se ne boji izraziti čustev, jih ne sme skrivati v sebi.

V osnovni šoli smo spoznali premnoge pesnike in njihova dela. Vsak je drugačen. Edinstveni so, tako kot njihove pesmi.

V razsvetljenstvu, ko smo Slovenci dobili prvo znano pesniško zbirko Valentina Vodnika, je slednji pisal 'tipične' razsvetljenske pesmi, ko je poskušal vzbuditi samozavest, ponos sonarodnjakom.

V romantiki so delovali trije

vidnejši pesniki, eden od njih je tudi naš največji pesnik France Prešeren, ki smoga v OŠ tudi najbolje spoznali. Bil je vsestranski pisec: pisal je sonete, romance, balade, ..., v vseh pa je del njega. Urška je njegova velika ljubezen Julija, Krst je posvetil prijatelju Čopu, v Apelu je umetnik, ki ga Čevljarček krivično kritizira,...

Realista, ki smo ju pobližje spoznali sta Anton Aškerc in romantični realist Simon Gregorčič. Posebno Gregorčič je pisal lirske pesmi. V naslednjem obdobju slovenske literature, v moderni, so delovali štirje glavni modernisti. Od teh so bili trije pesniki, Župančič, Kette in Murn-Aleksandrov, ki so bili predvsem liriki.

Med vojnama, natančneje v obdobju ekspresionizma, je deloval, poleg ostalih pesnikov, tudi avtor zgornjih besed: „Moja pesem je Kras. Moja pesem je moj obraz,“ Srečko Kosovel. Iz njegovih pesmi lahko razberemo občutja vseh ljudi, ki so živeli v takratnem času, kajti pisal je o resničnem življenju, življenju 'ubogih' ljudi. Pesmi so bile pesnikov obraz.

Vemo še za obdobje med 2. svetovno vojno, v katerem je deloval Vladimir Pavšič in je opisoval v svojih pesmih takratno življenje, ter obdobje po drugi svetovni vojni.

Verjamem, da so pesmi ogledalo naše duše, saj pesmi pišemo o tem, kar najbolj poznamo, kar čutimo in živimo, o nas samih.

IGNIS

Ne vem ne kdaj, ne kako, zakaj.

Nekoč čutila sem podobno a
sedaj ...

To, kar čutim, je mnogo močnejše,
mного slajše.

Zanetil si požar.

Bežno si me pogledal,
morda nevede ...

BUM!

V meni se je premaknilo,
vse se je v trenutku spremenilo.

Svet je postal lepši.

Črno je postalo belo.

Žalostno veselo.

To, kar čutim je menda res močno.

A kaj, ko v meni nekaj gloda in vrta,
da mi ne pusti spati.

Dvom.

Kaj če me nima rad?

Dvom.

Kaj če je vse zaman?

Dvom.

Kaj če ... ?

Zakaj sem tako sramežljiva?

Zakaj mu ne priznam,
da ga rada imam?

Samo vprašanja postavljam,
nanje odgovorov ne poznam.

Podarila sem ti srce,

prosim,

prosim

te

nikar ne rani me.

In

zagorela sem ...

Ko bi le še nekdo.

Ti.

Maruša

TRIP

Nov dan se prebuja in vem,
 čutim, da bo to poseben dan.
 Nekaj se zgodilo,
 nekaj za vedno spremenilo.
 Vleče me tja,
 v nov svet, k novim doživetijem.
 Dobila sem povabilo.
 Z njimi grem;
 imeli se bomo lepo.
 Noro!
 Noro!
 Noro!
 Je to sploh mogoče?
 Se to sploh dogaja meni?
 To je svet!
 Moj svet!
 V njem se počutim svobodna.
 Lahko poletim ...
 Vse te barve in oblike.

Kako bi jih prezrla?
 Dotikam se koščkov stvarstva ...
 Noro!
 Noro!
 Noro!
 Čutim, kako letim!
 Čutim nezadržno silo,
 ki me vleče,
 ki me ne izpusti,
 ki me bo ...
 Neverjetno!
 In sonce je zašlo.

Maruša

MOJA JESENSKOST

Jesen je. In njeno nebo. Naslanjam se na svoja dva zvesta komolca, ki me podpirata in mi držita glavo vsaj malo pokonci, da od jesenske melanholije ne omahne in očem ne ukaže, naj gledajo v tla. Poslušam vodo, ki s kapljami dežja moti moje zretje v čisto praznino in igra pesem v ritmu drobnega dotikanja stekla. In za

zidovi, trdnimi in tako zelo belimi, slutim burjo, ki s svojim dihom in hrapavim dotikom giba že rjave liste, ki jih ponese na svoji dlani z veje st o l e t n e g a drevesa na tisočletna tla naše zemlje; v mislih vidim bilke trave, ki se

upogibajo pod silno močjo, si v prividu narišem luže na potki med trudnimi polji in se zavedam sivine neba, ki brezčutno gleda na jesenskost pod sabo.

Jesen je. In njeno nebo. Jaz pa kličem po soncu, ga želim, da presije sivino in prežari vse pod seboj; da presvetli vse liste neimenljivih barv, da potolaži bilke trave, vse uboge in sključene od stalnega nasilja burje, da izpije mala morja na makadamu, da nadomesti sivino..... da dvigne moj

pogled proti sebi in me spomni, da je še vedno nekje globoko v nebu. Vendar – kaj bi o tem. Saj-

Jesen je. In njeno nebo. A misel še bega in noče se vdati v pusti podobi jeseni. Misel je, ki govori, da pozna tudi čarobnost in prijazno zamaknjenost in dobrohotno vznesenost v poznem septembru.

Misel, ki pravi, da se spominja nekega lepega obraza oktobrskega dne, ki je nekoč - davno napolnil vse čute z mogočnim čudenjem in radostjo ob spoznanju, da je svet tako zelo lep. In mi šepne, da ve tudi za tople žarke novembra, ki so pobožali dolge trenutke mojega življenja z roko lepih doživetij. In jaz? – Poslušam to svojo misel, ki me poskuša ponesti med spomine? Ji prisluhnem? Poskušam, kot poskuša ona. In nazadnje uspem in se spomnim vsega lepega. Zunaj pa še vedno

Jesen je. In njeno nebo. In jaz v zanosu jesenskosti in želje po energiji hipoma vstanem, pozabim na komolce in njihovo podpornost, pozabim na melanholijo in nase povlečem jopo, se zavijem s šalom topline in stečem. Stečem. Tako zelo stečem; med kaplje, ki se mi brusijo v obraz in močijo prezebla lica, v burjo, ki zdaj na meni izvaja svoje hrapave dotike, med liste, med veje, med mala morja makadamskih luž in njihovih

edinstvenih nesojenih zrcal; skočim vanje in čutim, kako se pljuski dotakne moje kože – enkrat, dvakrat, velikokrat; in ne ustavim se; z dolgimi in hitrimi koraki merim pot pred sabo: na levi zasanjano polje, na desni brezlistni vinogradi v svojem zasluženem počitku, na levi sledovi sadu, na desni sadovi sadu. Jaz pa tečem. Tako zelo tečem. Čutim, kako se vse življenjske sile premikajo z mano po poti iz kamenčkov; čutim, kako se smejem nebu nad sabo, kako mu rečem, da sem pravzaprav vesela njegove sivine. In odprem svoj objem, da objamem kaplje, ki pridejo naproti, in pustim, da mi gre burja med lase, prinese svežino, me poljubi z njo in mi reče, da je vesela moje družbe. In sama sem tiha sestavina te scene, med vdihom in izdihom narave sem, in čutim:

Jesen je. In njeno nebo. Še nekaj stopinjic, potem pa mi zmanjka makadama pod nogami, zmanjka hitrih korakov in kmalu sem spet doma, med trdnimi in belimi zidovi, na toplem, v prijetnem. Na meni gorijo lica, žarijo oči in roke se od mokrote zatekajo v suhe brisače. V razmršenih laseh je še nekaj burje, na jopici še veliko dežja in v šalu kraljuje vonj po jeseni; blagodejen, pomirjujoč. Osrečujoč in zdaj se zdi tako zelo - moj.

Pristavim vodo za čaj in sedem. Kmalu zatem vroča tekočina polzi po mojem grlu in v predahih med kratkimi požirki se pretresena od lepote pretekle ure čudim moči jesenskega dne, ki je – četudi grobo – prinesel vame nov spomin na jesenskost; lepo, čutno in prav nič melanholično. In utrže se iz mene:

Lepa jesen je! In krasno je njeno nebo!... Čeprav se je sonce zakrilo s prahom bahavih oblakov, četudi burja pometa z vsem živim in napol odmrlim, tudi če drevesa samo še molčijo in sanjajo o novem življenju

...

Anonimen

NEKEGA JUTRA SEM SE ZBUDILA IN UGOTOVILA, DA ŠOLA NE OBSTAJA VEČ

Zjutraj sem se zbudila ob isti uri kot vedno. Oblekla sem se, umila in leno pristopila k pisalni mizi. Stisnilo me je pri srcu, ko sem ugotovila, da sem pozabila napisati domačo nalogo iz slovenskega jezika. Pobrala sem torbo, nejevoljno pozdravila mamo in odhitela proti šoli.

Na vratih šole pa je visel napis: OD DANES NAPREJ ŠOLE NE BO!

Presrečna sem stopila do sošolk. Veselo so me pozdravile in mi povedale, da se je ministrstvo odločilo, da znanje ni več potrebno za nobenega otroka.

Od veselja sem poskočila in odhitela domov. Novico sem sporočila mami. Mislila je, da se iz nje norčujem in je mojo izjavo preverila. Ugotovila je, da ne lažem.

Odšla sem v sobo in si prižgala televizor. Med gledanjem sem zaspala.

V poznem popoldnevu me je prebudil telefonski klic. Prijateljica si je zaželela sprehoda in me povabila zraven. Skupaj sva odšli po mestu. Navdušeni otroci

so kar mrgoleli po ulicah. Nihče ni maral šole. Nisva vedeli, kaj bova počenjali

cele dneve. Ko sem se vrnila domov, so že vsi spali. Ob pogledu na učbenike mi ni bilo prav nič jasno. Zakaj ministrstvo tako govori? Ali si niso prizadevali, da bi vsi znali brati,

pisati, razmišljati? Zaspala sem.

Zjutraj me je prebudil zvonec. Poštar je prinesel pošto. Prijela sem časopis in prebrala naslovnico:

"Dragi učenci! Ministrstvo se je odločilo, da bo šolo ukinilo, saj otroci ne potrebuje

znanja. Znanje vas le utruja in povzroča prehitro staranje. Želimo vam prijetno mladost. Ob dopolnjenem osemnajstem letu pa se zglasite na Zavodu za zaposlovanje, da si poiščete zaposlitev."

Članek mi je dal misliti. Kako bomo brez šole kaj znali? Zaposlitev? Brez znanja se

ne bomo mogli zaposliti. Kako bomo odkrivali nove stvari, če ne bomo ničesar vedeli o naši zgodovini. Pa računanje? Nekdo je pozabil razmišljati.

Leta so minevala. Otroci niso imeli kaj delati. Dolgočasili so se. Zaskrbljeni starši so jih podili izpred televizije in računalnikov. Le redki so še zahajali v knjižnice in prebirali knjige. Na ulicah je bilo vedno več obupanih, jeznih, slabovoljnih otrok. Po svetu je prevladalo dolgočasje.

Nekateri so dopolnili osemnajst let. Morali so v službe. Nihče se ni zaposlil kot znanstvenik ali izumitelj. Tudi fizičnega dela niso znali opravljati. Svet se je obrnil na glavo.

Nekega dne pa sem na naslovnici časopisa prebrala: "Stari učenjak je

govoril, da morajo šole obstajati v dobro napredka civilizacij. Pri nas pa je vedno več nasilja, mamil in brezvoljnih otrok. Ljudje se ne morejo zaposliti, ker nič ne znajo. Šola se mora začeti!"

Šola se je res začela. Težko se je popravila škoda, ki je nastala z

zaprtjem šole, čeprav nekateri tega niso hoteli priznati. Sama sem bila vesela, da so se šolska vrata ponovno odprla.

Iz sanj me je prebudilo jutranje zvonjenje budilke.

Andreja Ferjančič, 1.a

ČE HOČEŠ VIDETI, MORAŠ GLEDATI S SRCEM ... (MALI PRINC)

Bil je september, ravno tako kot zdaj. In bil je prvi šolski dan. Znova sem po dolgem času videla svoje sošolce in vsi ponosni smo zakorakali v četrti razred. Sami znani obrazi, veliko smeha in veselje ob ponovnem snidenju nam je vsem priklicalo nasmeh na obraz. Razigrano smo se posedli in nestrpnost čakali na učiteljico. Ko je prišla v razred, ni bila sama. Za njo je plašno stopala drobna deklica. Še zdaj se natančno spomnim, kako je izgledala v tistem trenutku. Oblečena je bila v preveliko krilo kričeče zelene barve. Dolgi temni lasje so ji padali čez rame, velike črne oči so v strahu kukale izza učiteljicine rame in čudovita temna polt jim je dajala prav poseben pečat. S tihim glasom nas je pozdravila in razložila, da bo letos naša sošolka in se nazadnje predstavila: "Sanela sem." Ena sama beseda je zapečatila njeno usodo.

Nadebudni desetletniki, kot smo bili, smo se prav dobro zavedali, da ni

"naša", pač pa "z juga". In že med odmorom so najbolj predrzni fantje kričali za njo: "Bosanka!" Njej pa so silile solze v oči. Samo ena stvar – narodnost, ki pa sploh ne vpliva na človekovo notranjost, je v naših očeh pomenila vse. Le kdo bi se pogovarjal z njo, ko pa je vendar begunka. Begunka! Le zakaj bi se trudili biti prijazni z njo, saj se je vendar sama vsilila k nam. Naj gre nazaj tja, od koder je prišla, tu je ne potrebujemo. Res smo imeli šele deset let, pa smo jo vseeno znali še kako dobro raniti naravnost v srce. Tako je že prvo šolsko uro v klopi sedela sama. Vsi drugi pa smo bili v parih in se trudili, da bi našli svoj prostor čimdlje od nje. V šolo je vedno hodila sama, na ramah ji je visela obrabljena torba in obleke je imela zastarele in ponošene. Nikoli ni jedla z nami, pač pa si je malico nosila od doma. V življenju še ni poskusila svinjskega mesa, kajti njena družina je bila strogo muslimanska. Nikoli se ni skupaj z

nami preoblačila, ko smo se pripravljali na športno vzgojo. Zdaj vem – bilo jo je sram, ker je bila suha. Preveč suha. Nikoli ni bila deležna dobre ocene. Mislim, da je edino petico dobila pri neki enostavni nalogi iz matematike. Bila je tako srečna, da je od veselja zajokala.

Minilo je nekaj časa in Sanela je še vedno sama prihajala v razred in odhajala iz njega. Pri malici je sedela osamljena in z nikomer se ni pogovarjala, kot se tudi nihče ni pogovarjal z njo. Njen učni uspeh pa je šel vedno bolj navzdol. Ker mi šola ni povzročala težav, me je učiteljica presedla k Saneli. Prve ure sem se stiskala k robu klopi, da bi bila čimbolj stran, tak odpor sem čutila. Čez čas pa sem se navadila na

njeno bližino in postali sva skoraj prijateljici. Čeprav sem včasih le z muko poslušala zlobne pripombe, ko sva družno odhajali iz šole, sva se vedno bolj zbliževali. Postopoma

mi je celo začela zaupati in odkrivati svoje težave. Ko sva nekega dne sedeli na klopici pred šolo, je s tihim glasom začela: "Ali tebe oči kdaj udari?" Čudno sem jo pogledala in si mislila: "Le zakaj me to sprašuje?" Potem pa sem ji odvrnila: "Ne, še nikoli me ni ..." A že čez trenutek me je spreletela groza. "Ali tebe ... tepe?!" sem se zgrozila. Solze so ji kapljale iz oči, ko mi je pripovedovala, kako jo lasten oče pretepa s pasom, da ima po celem telesu modrice in rane. Nisem vedela, kaj naj storim.

Sanela pa je postajala vedno bolj navezana name. Hotela me je spremljati do doma, obiskovati iste dejavnosti kot jaz in tudi med poukom sodelovati z mano. Ustrašila sem se tega. Postala sem zadirčna, hladna, na trenutke skoraj nesramna do nje. Naslednje leto je v klopi znova sedela sama. Nikoli več mi ni ničesar zaupala. V sedmem razredu je bil njen učni uspeh porazen. Ponavljala je letnik, mi pa smo odšli naprej v zadnji razred osnovne šole.

Tik preden smo zapustili šolo, je še zadnjič prišla do mene. Izročila mi je papir, na katerem je pisalo: "Helena, hvala ti, da ti ni bilo škoda časa, ki si ga zapravila zame, ko sva se skupaj učili, se družili. Vem, da je bilo zate mučno, meni pa je veliko pomenilo." Takrat me je zapekla vest, ker sem videla, da nisem bila poštena do nje, ona pa mi je kljub temu vsako, še tako majhno uslugo poplačala z neizmerno hvaležnostjo. In ker sem videla, da bi bilo vsako opravičevanje zaman, sem jo le objela in ji rekla: "Zdrži, Sanela!" Od takrat je nisem več videla, a vendar večkrat pomislim nanjo. Naučila me je namreč eno izmed pomembnejših lekcij življenja. Ni pomembno, kako si oblečen, kakšen je tvoj izgled, kateri narodnosti ali veri pripadaš. Važni sta odprtost in dobrotu tvojega srca.

Mali princ pravi: "Če hočeš videti, moraš gledati s srcem." Sanela! Ko te gledam s srcem, vidim enega izmed najčudovitejših ljudi, kar jih poznam.

Helena Uršič, 1. a

ČE HOČEŠ VIDETI ...

... Res da živimo v času razvoja tehnologije in da nam življenje narekuje vse hitrejšo pot, a vseeno ne smemo pozabiti, da imamo srce. Menim, da je pri vsakem človeku najpomembnejše njegovo srce, ki določa tudi njegov značaj ... ko bomo potrebovali pomoč prijatelja, nam ne bo pomagala zunanja lepota, ampak

iskrenost srca. In prav po srcu se ljudje najbolj ločimo med seboj.

Da bo naše srce iskreno, se moramo poglobiti vas, kar je posebej za današnjo mladino veliko težje, kot "nališpati se" in se izzivalno obleči. A v tem ni smisel človeka ...

Lea Pulec, 1.a

ČE HOČEŠ VIDETI, MORAŠ GLEDATI S SRCEM...

Čas, v katerem živimo, 21. stoletje, je čas naglice, številnih informacij ter hrepenenja za čimvečjim in čimhitreje nakopanim bogastvom. Ljudje se vsak dan pehajo za denar, vsak dan je le še ena priložnost, da bodisi opeharijo naivno stranko bodisi zasedejo višji stolček ... njihove oči vedno znova iščejo tarče dobička in

ocenjujejo, katero bi bilo najlažje zadeti. Njihovo srce pa je vse bolj potlačeno, ljudje mu ne pustijo, da bi videlo in spregovorilo njihovi vrsti. Tako tudi v svojem vsakodnevnem

iskanju dobička ne vidijo in pozabljajo na tisto, kar je veliko pomembnejše.

Ne vidijo sočloveka v stiski – milijonov ljudi po vsem svetu, ki umirajo zaradi

lakote in bolezni, brezdomskih otrok na ulicah velikih mest, ki so tako največkrat žrtve takšnih ali drugačnih zlorab, nedolžnih ljudi, kruto ubitih v vojnah, vojnah prav zaradi surovin –

zaradi dobička. Ljudje ne vidijo, da narava propada – divji lovci iztrebljajo živalske vrste zaradi krzna, oklov ... zaradi denarja. Nafta, razlita iz tankerjev ubija kilometre naokrog,

izpušni plini zastrupljajo ozračje. Topijo se ledeniki, večajo se ozonske luknje. Vse več je naravnih katastrof – poplav, suš, potresov ... zemlja, ki jo dan za dnem teptamo z neusmiljenimi koraki, nam je dolgo kljubovala, a zdaj njena moč počasi popušča. Skoraj dobesedno se že lomi pod koraki človeštva, usmerjenega le k dobičku, denarju, četudi je edina pot k njemu uničenje, vojna, ubijanje ...

Kajti človek v svoji neskončni želji po bogastvu pozablja takorekoč na vse okrog sebe. Tudi na to, da je sam del Zemlje in da je Zemlja njegov edini dom. S tem ko uničuje naravo, uničuje sebe. In kaj bomo storili, če bomo nekoč ta naš planet izpridili do take mer, da na njem ne bo več mogoče živeti? Se bomo selili iz planeta na planet in iskali "novo" Zemljo ter se ves čas borili za življenje ali bomo

brezciljno životarili po ostankih izmaličene in uničene Zemlje in hrepeneče čakali, da pride konec? Nam je res vseeno za naš planet? Morda pa ljudje poskušajo utišati svojo vest, ker si mislijo: "Zakaj ravno jaz? Saj je na svetu dovolj ljudi, ki se lahko ubadajo s tem. Zakaj bi sam trošil čas za to, saj tako ali tako ne morem storiti skoraj nič." A prav to je tisto, kar je najpomembnejše. Skoraj nič še vedno ni nič in če bi vsak naredil tisto malo, kar lahko, če bi vsak prispeval svoj delček za skupno dobro sveta in človeštva in ne bi gledal samo nase in na svoje dobro, bi lahko kaj kmalu popravili veliko škode, prizadete naravi in ljudem, in svetu vrnili mir in ljubezen. Zato pustimo svojim srcem, da spregledajo in spregovorijo.

Sara Milavec, 1. a

Verjetno marsikoga od nas večkrat zanima, kaj se skriva za obrazi ljudi, ki nam dan za dnem v glave vcepljajo znanje. Pred očmi imam seveda profesorje. Včasih se nam zdijo zelo nedostopni in na nek način celo drugačni. Pa saj so tudi oni ljudje! Vendar jih mi poznamo le kot osebe z dnevniki v rokah, sprehajajoče se po šolskih hodnikih. Da bi jih spoznali tudi z druge strani, smo se odločili za po mnenju marsikoga drzen korak in jih s tem malodane presenetili!

PROFESORICA TEJA PIŠOT

Uspešen/-na sem v ...

... kuhanju, vrtnarjenju, šivanju, do nedavnega v šofiranju ...

Največja neumnost v srednji šoli

... ne povem, sicer pa so neumnosti delali drugi ...

Prva ljubezen ...

V 6.razredu sem se zaljubila – nesrečno in neuslišano v sošolca, bolj zares pa v 1.letniku gimnazije v sedanjega moža.

Sanjam o ...

potovanjih v tuje dežele – na Irsko, Norveško, v Avstralijo.

Številka noge ...

39.

Odmore izkoristim za ...

čvek, hranjenje, kavo, mrzlično iskanje zapiskov, učbenikov ...

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ... si zaželela:

- hrane za vse lačne,
- da se orožje na svetu spremeni v cvetje,
- da se vsako leto organizira brezplačna potovanja za ŠGV v tujino.

Rad/-a igram ...

Včasih sem LINGO, sedaj na videz sodelujem v kvizu Milijonar, drugih iger pa ne.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

?

Avtoportret ...

PROFESOR SEBASTJAN MOZETIČ

Uspešen/-na sem v ...

Na to pa mora odgovoriti tisti, ki ima kriterije o uspešnosti.

Največja neumnost v srednji šoli

... Na srednji šoli ni neumnosti, le manjše ali večje napake, na katerih se učimo (zelo visoka ŠOLNINA!!!). Hvala Bogu si jih pa dobro zapomniš (učne ure namreč).

Prva ljubezen ...

... SVE PRVE SU LJUBAVI TUŽNE ...

(Đ. Balašević)

Sanjam o ...

študentskih letih.

Številka noge ...

neugodno za kupovanje čevljev.

Odmore izkoristim za ...

vse kar je potrebno!

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...

stehtal maso in izračunal težo!

Rad/-a igram ...

vse kar ni nujno potrebno za življenje.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

kako naj vem, če še nisem izvedel?!

Avtoportret ...

PROFESORICA JANA GROHAR

Uspešen/-na sem v ...

- zidanju hiš in mostov z LEGO kockami
- pripovedovanju pravljic
- pretirani občutljivosti

Največja neumnost v srednji šoli ...

da sem se hotela prepisati na drugo šolo.

Prva ljubezen ...

- otroška: v 1. razredu OŠ,
- srednješolska: v 1. letniku srednje šole,

- ta prava in za večno: od 1.letnika fakultete dalje.

Sanjam o ...

hiši s prostorno kopalnico, polno svetlobe in s pogledom na morje, o tajski masaži, o tem, da bi bili moji otroci ponosni name.

Številka noge ...

36 sandali, 37 škornji, 35-38 rolerji.

Odmore izkoristim za ...

to, da pojem bonbon ali čokolado (5-minutne) oz. da pojem kaj bolj konkretnega (30-minutne).

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...

jo pokazala mojima dvema sinkoma, ki bi bila seveda z menoj na bregu jezera; starejši sinko bi me vprašal: "Ali je to ribica, ki ti izpolni tri želje?", Jaz pa bi odgovorila: "Seveda ne, take ribice nastopajo samo v pravljicah", potem pa bi se oglasila riba: "Tudi jaz znam izpolniti tri želje, a ne vem, zakaj bi jih." Jaz pa bi od presenečenja in začudenja naredila korak nazaj in se zvrnila po strmem bregu v jezero, starejši sinko bi se od smeha tolkel po kolenih, mlajši pa bi jokal in hotel svojo mami nazaj, ribi bi med tem uspel neslišen povratek v vodo, jaz pa bi se namučila z reševanjem iz jezera, s tolaženjem mlajšega in žuganjem starejšemu, pa še lokvanj in jezersko travo bi si morala očistiti iz mokrih las – na koncu sploh ne bi verjela, da je kdaj kje bila

kakšna zlata ribica. Pa tako bi si jo želela prositi za denar, denar, denar!

Rad/-a igram ...

4 v vrsto, badminton, dopolnjevanje stavkov.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

kam je konec avgusta leta 1999 skrivnostno izginil loto listek, na katerem je bila sedmica (vsaj po trdnem prepričanju mojega moža).

Avtoportret ...

ne znam risati, zato bom napisala:

Sem včasih preveč

naivna
samozavestna
sočutna

včasih premalo

spontana
stroga
ljubeča

ponavadi pa zadosti

lenobna
hladnokrvna
raztresena.

HOROSKOP

OVEN (21.3.–20.4.): V ljubezni se vam bo zelo dobro godilo. Vaš partner vas bo prijetno razveseljeval ob vsaki priložnosti. Počutili se boste kot v nebesih. Nebesa bodo lahko trajala zelo dolgo, le če jih boste znali obdržati. Šola ... bilo je že bolje, kajne? Finance ... A 'mate slučajno prazno denamico??

BIK (21.4.–20.5.): Dolgo ste jih čakali in še dolgo jih boste: božično-novoletne počitnice!). Na žalost bo do veselih božičnih radosti preteklo še veliko časa. Šola je in (na žalost) tudi bo, skrbi so (na žalost) in še veliko jih bo ... le kaj še bo? Opozorilo: Ne izzivajte zvezd z nespametnimi dejanji, kajti če še ne veste, zvezde so lahko hudo maščevalne!!! Ljubezen ... NO COMMENT! Toda pomnite: kdor daje, tudi prejema.

DVOJČKA (21.5.–21.6.): Že dolgo vas nekaj skrbi in muči. Toda še sami ne veste, kaj ... Mi imamo za vas čudovito novico. Čez 665 dni bodo te skrbi popolnoma izginile, vendar boste umrli že čez 95 tednov :)). Seveda ni res. Zvezde so pri vas ostale 'brez besed'. Prihodnji dnevi bodo morali biti presenetljivo dobri.

RAK (22.6.–22.7.): Ta mesec vam zvezde ne bodo naklonjene, ampak Freya. Ljubezen bo 'šibala kot po putru', toda pazite, da se ne boste ob tem zaleteli v kakšen zid.

Šola: pred vami so odločilni dnevi in če ne boste poprijeli v roke kakšne stvari, ki naj bi bila zvezek ali pa učbenik, bo ... HUDO!

LEV (23.7.--22.8.): Prihodnji teden bo postal najlepši teden v vašem življenju. Predvsem zato, ker ne boste nikoli pozabili kartončka za malico in boste vedno siti. In kdor je sit, ne pozna slabe volje. Če pa ne boste siti, pomislite na uboge otročičke v Afriki, ki so neprestano lačni.

DEVICA (23.8.--22.9.): Veselite in radujte se, kajti sonce bo obsijalo vaše življenje! Spoznali boste eno 'lušno' osebo, ki vam bo čisto zmešala glavo. Vendar smola! Obstaja le v vaši domišljiji :)). Počakajte še 'en par let', mogoče pa boste nekoč spoznali sorodno dušo. Drugače pa ... šola v redu, finančno stanje tudi. Hja, vsega pač ne morete imeti.

TEHTNICA (23.9.--22.10): Za vas imamo le dobre novice. Čeprav jesen pocasi odhaja, ljubezen z zimo prihaja. Bodite pozorni, kajti nikoli se ne ve, kje lahko srečate osebo svojega življenja. Šola bi lahko šla bolje, vendar vam niti ne gre tako slabo, kot je kazalo na začetku.

ŠKORPIJON (23.10.--21.11.): Naslednji mesec bo za škorpione in škorpionke kar dober. V šoli vam bo šlo perfektno. Dobivali boste same 'fajn' ocene, s sošolci se boste razumeli kot nikoli doslej. Zato pa bo doma prava zmeda, ker vam bodo starši 'težili' za vsako napačno potezo. Postali boste zamorjeni, v šoli bo šlo vedno slabše, sošolci ne bodo imeli posluha za vaše težave, profesorji pa ... zaradi tega bodo doma do vas strpnejši in bolj razumevajoci. Bistvo? Ne trudite se, kajti kdor hoče videti, mora gledati s srcem, kar pa vam ne bo ravno uspevalo.

STRELEC (22.11.–21.12.): Pred vami je čudovit mesec poležavanja in lenarjenja. Domači in sošolci vam bodo stregli 'od spredaj in od zadaj', kar si boste zaželeli, to boste dobili. Ob vsem tem boste čisto pozabili, da imate zlomljeni obe nogi, dvojni zlom vseh prstov na rokah, razbito čelo in oteklo oko zaradi prečkanja ceste, ko boste pri telovadbi tekli na stadion.

polomija - zlomili si boste kakšen ud, zato opozorilo: ZAVARUJTE SE!!! Petek bo le smešna kopija celega tedna. Doma vam bodo neprestano težili zaradi slabih ocen, zato se začnite že učiti.

VODNAR (20.1.–19.2.): Zvezde so nam povedale preveč že za kozoroga ... nastale so črne luknje in nam niso nič povedale ... Iskreno se vam opravičujemo. Po dolgih raziskovanjih pa smo vendarle uspeli nekaj izvedeti tudi za vas: ljubezen bo v redu, šola tudi (kolikor je to možno :), zato: "Don't worry, be happy".

KOZOROG (22.12.–19.1.): Nad vašo usodo se zgrinjajo temni oblaki. Kaj kmalu boste ugotovili, da naslednji dnevi niso ravno vaši srečni dnevi. Najprej boste v ponedeljek vprašani vse mogoče predmete, pri katerih še niste bili vprašani. Na žalost boste 'pokasirali' ravno tiste ocene, ki si jih nihče ne želi preveč. Naslednji dan, v torek, boste ob izredno ljubo stvar (barbi, Mp3 player, lego kocke, punco, fanta, motor ...), kar pa ne bo nič v primerjavi s sredo ... najbolje bi bilo, da niti ne vstanete, če pa že, pazite s katero nogo vstanete. Vsekakor pa ... Ne hodite iz hiše!! Nesreča preži na vas. Če pa ste že tako korajžni, mi ne odgovarjamo za posledice. Če preživite sredo, vas v četrtek čaka le manjša

RIBI (20.2.--20.3.): Ta dva meseca bosta za vas ZELO porazna. A ne skrbite, po vsakem dežju posije sonce, pa čeprav dežuje tako dolgo kot pri svetopisemski povodnji. Saj veste: Noe pa ladja pa živali pa golob pa veja pa to.

V zvezde sta za vas pogledali Anja
in Tanja Bolko

KOLOFON

Uredniški odbor:
Maja Andlovic
Lea Rožič Pulec
Andreja Gregorič

Mentorstvo:
Irena Krapš Vodopivec

Tisk:
Tiskarna Janežič, Nova Gorica

Naklada: 100 izvodov

Vipava, november 2004

37.014.77

Šolsko glasilo

ISKRE
Iskre
inv.št:K /

17220

